

# KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

## NIEMA PODSTAWY na pokojowe załatwienie sporu włosko-abisyńskiego

Wyjaśnienia barona Aloisiego o stanowisku Włoch

GENEWA, (Pat). Dzisiaj ogłoszono raport komitetu pięciu.

Zawiera on krótki chronologiczny opis powstania komitetu i jego działalności oraz trzy załączniki, a mianowicie: tekst propozycji komitetu pięciu, odpowiedź rządu abisyńskiego i sprawozdanie o wyjaśnieniach ustnych, udzielonych przez barona Aloisiego Madariadze.

### SPRAWOZDANIE MADARIADZI.

dotyczące wyjaśnień Aloisiego ujęte jest w 8 punktach.

Punkt pierwszy zawiera krytykę zasady równorzędności kontrahentów, z której wychodził komitet pięciu, Włochy uważają, iż nie jest racjonalne traktowanie Abisynji, jako równorzędnego partnera, ponieważ Abisynja nie wykonała warunków, postawionych jej przy przyjmowaniu do Ligi Narodów.

Drugi punkt dotyczy kwestyj granicznych i powołuje się na podkreśloną w swoim czasie w memorjale włoskim do Ligi Narodów różnicę między ziemiami starego szczepu Amhara a ziemiami zawojowanymi przez Abisynję w ciągu ostatnich 50 lat. Trzeci punkt zawiera konkluzję z punktu poprzedniego. Włochy wysuwają postulat oddzielenia od t. zw. właściwej Abisynji ziem i szczepów ostatnio zawojowanych.

W czwartym punkcie Włochy przeciwstawiają się propozycji komitetu pięciu w zakresie modernizacji Abisynji, twierdząc że w stosunku do kraju barbarzyńskiego wyposażonego w poważne siły wojskowe nadzór międzynarodowy nie jest wystarczającą metodą ani dla Ligi, pragnącej podnieść Abisynję na wyższy szczebel cywilizacji, ani dla Włoch dopatrujących się w Abisynji swego najniebezpieczniejszego wroga.

W piątym punkcie Włochy podkreślają, że wypadek podobny jak z Abisynją nie może być rozstrzygany na podstawie paktu Ligi Narodów.

Punkt szósty krytykuje propozycję komitetu pięciu, dotyczącą mianowania doradców. W Abisynji — zdaniem Włoch — europejskich doradców było już za dużo. Jedynym rezultatem ich działalności by-

ło zmodernizowanie sił wojskowych, przez co Abisynja stała się jeszcze groźniejszą. Obecnie zaś propozycje komitetu pięciu wogóle o armii nie wspominają, pozostawiając tę dziedzinę całkowicie w rękach rządu abisyńskiego. Ustanowienie kontroli w dziedzinach mniej ważnych, a pominięcie jej w dziedzinie wojskowej, dowodzi — zdaniem Włoch — że komitet pięciu nie liczy się z rzeczywistością.

W punkcie siódmym Włochy przeciwstawiają się sugestji udzielenia Abisynji dostępu do morza, zwłaszcza na terenie kolonialnym państw trzecich, wysuwając natomiast swoje żądanie połączenia Erytrei i Somalii na zachód od Addis Abeby

## Rada Ligi Narodów opracuje raport i zalecenia dla Włoch i Abisynji?

Członkowie R. L. N. w oczekiwaniu dalszej procedury

GENEWA, (Pat). Od samego rana rozpoczęły się dziś w Genewie narady nad dalszą procedurą. Najpierw premier Laval odbył rozmowę z baronem Aloisim, następnie premier francuski naradził się dłużej z delegatem brytyjskim, min. Edenem. Aczkolwiek procedura nie jest jeszcze definitywnie wyjaśniona przeważa przekonanie, że rada jednomyślnie przy nieobecności lub przy wstrzymaniu się od głosowania Włoch ustali procedurę z ust. 4 art. 15 paktu Ligi Narodów. Prawdopodobnie rada Ligi Narodów po odbyciu dyskusji w zamkniętym gronie na posiedzeniu publicznym wybierze specjalny komitet, składający się ze wszystkich członków rady, z wyjątkiem stron zainteresowanych w sporze i ten komitet zostanie powołany do przygotowania raportu i zaleceń.

Ze strony francuskiej i angielskiej czyniono usiłowania wyłonienia przez radę ścisłego komitetu dla przygotowania sprawozdania, ale wśród innych członków rady niema tendencji ześrodkowania odpowiedzialności za raport na kilku tylko państwach. Raczej przeważa życzenie, aby cała rada jako taka, podzie-

W 8 — ostatnim punkcie, Włochy podkreślają niemożliwość zawierania jakiegokolwiek umów z Abisynją, twierdząc że Abisynja żadnych umów nie dotrzymuje, podporządkowanie więc włoskich koncesyj gospodarczych na terenie Abisynji specjalnym umowom włosko-abisyńskim, jak tego pragną rządy brytyjski i francuski, jest dla Włoch niemożliwe do przyjęcia.

Naogół wyjaśnienia włoskie zawarte w załączniku, dowodzą niezbicie, że NIEMA ŻADNEJ PŁASZCZYZNY POKOJOWEGO ZAŁATWIENIA SPORU WŁOSKO-ABISYŃSKIEGO o ile integralność państwowa i niepodległość Abisynji, jako członka Ligi Nar. ma być zachowana.

Na odpowiedzialność w tym zakresie, co do okresu czasu, jaki będzie konieczny dla takiego komitetu celem przygotowania raportu, ze strony angielskiej czyniono jest nacisk, aby termin ten był niezbyt długi i aby ograniczono się do maximum 10 dni. W ciągu tych 10 dni rada Ligi Narodów pozostawałaby w zawieszeniu i mogłaby się potem zebrać, aby raport i zalecenia przyjąć. Odroczenie rady uważane jest za niemożliwe.

Ze strony angielskiej, wywierano również nacisk na to, aby zgromadzenie Ligi Narodów nie zamknęło obecnej swej sesji lecz żeby również pozostało choćby w zawieszaniu. Ma to ułatwić zwołanie zgromadzenia w razie potrzeby, zwłaszcza, gdyby konieczne się stało zarządzenie sankcyj.

### DZIŚ ZBIERZE SIĘ RADA L. N.

GENEWA, (Pat). Rada Ligi Narodów zbierze się 26 b. m. o godzinie 10 m. 30 rano.

### LIST MIN. HOARE'A DO MUSSOLINIEGO.

RZYM, (Pat). Agencja Stefani ogłosiła następujący komunikat:

Mussolini przyjął ambasadora Wielkiej Brytanji sir Eric Drummonda, który mu wręczył pismo osobiste sir Samuel Hoare'a. W piśmie tym angielski minister, jako stary przyjaciel Włoch, wyraził w szczególności życzenie usunięcia wszelkich niepotrzebnych nieporozumień pomiędzy obu krajami.

Duce prosił ambasadora, by zawiadomił Londyn, że należycie ocenił i przyjął oświadczenie brytyjskiego ministra.

## Abisynja prosi Ligę Narodów o przysłanie komisji międzynarodowej

ADDIS-ABEBA, (Pat). Reuter donosi, iż rząd abisyński zwrócił się do Ligi Narodów z prośbą niezwłocznego wysłania drogą powietrzną w razie potrzeby nawet na jej koszt międzynarodowej komisji, która sprawdziłaby czy Abisynja daje zarządzenia o charakterze zacepnym oraz która mogłaby stwierdzić, kto rozpoczyna krok nieprzyjacielskie.

GENEWA, (Pat). Sekretarz generalny Ligi Narodów otrzymał notę cesarza abisyńskiego,

## Prem. Sławek i senator Makowski u P. Prezydenta Rzeczypospolitej

WARSZAWA, (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu 25 bm. p. prezesa rady ministrów Walerego Sławka.

WARSZAWA, (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął w dniu dzisiejszym senatora Wacława Makowskiego.

## Zarząd Główny P. O. W. u gen. Rydza-Śmigłego

WARSZAWA, (Pat). Generalny inspektor sił zbrojnych gen. dyw. Rydz-Śmigły przyjął w dniu wczorajszym Zarząd Główny Związku Peowiaków w osobach: wiceprezesa Pohoskiego i pp. Budzyńskiego, Kucharskiego, Łebkowskiego i Sołtyckiego.

## Ziemie z pobojuwisk francuskich

### przywiezie delegacja weteranów b. armji Polskiej we Francji

WARSZAWA, (Pat). W dniu dzisiejszym odleciała do Paryża delegacja zarządu głównego stowarzyszenia weteranów b. armji polskiej we Francji. Delegację prowadzi przewodniczący zarządu głównego stowarzyszenia mjr. rez. pil. Ludwik Zejfert.

Delegacja pobierze ziemie z pobojuwisk Silevy, Arras, Suchez, Cappy, Tilleloy z pół Szampanji i z lasów Wogezów. Pobranie ziemi odbył się w Paryżu, w delegacji stowarzyszenia w Paryżu oraz przedstawiciele polskich organizacji społecznych we Francji.

Po pobraniu ziemi będzie ona złożona w oddzielne woreczki, a następnie przewieziona do Paryża i w ambasadzie zsypana do urny, którą delegacja zabrała ze sobą, by w niej przewieźć następnie ziemię do Polski, celem złożenia jej w kopiec Józefa Piłsudskiego na Sowińcu w czasie uroczystości, mającej się odbyć w Krakowie w dn. 5 i 6 października r. b. 3-go koleżeńkiego zjazdu żołnierzy b. armji polskiej we Francji.

## Nowi ministrowie rumuńscy

BUKARESZT, (Pat). Urzędowy „Monitor” ogłosił dekrety nominacyjne, na mocy których został mianowany: dr. Jan Costinesco ministrem handlu i przemysłu, Jon Nistor — ministrem pracy i zdrowia publicznego, Aurelijan Benteoiu podsekretarzem stanu w ministerstwie sprawiedliwości. Mitza, obecny podsekretarz stanu w ministerstwie finansów, został mianowany gubernatorem banku narodowego.

Złóż datkę na pomnik  
Marszałka w Wilnie  
Konto P. K. O. 146111

## Reelekcji Prezydenta Rzplitej nie będzie

P. Prezydent Mościcki pozostaje do końca kadencji

(Telefonem od własn. koresp. z Warszawy)

Jeden z dziennikarzy krakowskich w n-rze dzisiejszym podał wiadomość, jako najnowszą o tem, że Pan Prezydent Rzplitej nie ustępuje ze swego stanowiska i że nie będzie reelekcji.

Wiadomość ta, nie jest żadną sensacją. Fakt bowiem wejścia w życie nowej konstytucji nie unieważnia bynajmniej ostatnich wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej, w wyniku których prof. Mościcki wybrany został ponownie na siedmioletnią kadencję.

Pozatem sytuacja prawna nie przewidywała wogóle żadnej ewentualności ponownego wyboru Prezydenta przed upływem kadencji.

Przytem zwrócić należy uwagę, że w kołach politycznych oddawna już rozważano tę sprawę i wskazywano, że w jesieni roku bież. będziemy mieli nowe izby ustawodawcze i że w tych warunkach tem większej wagi nabiera utrzymywanie ciągłości na najwyższym stanowisku w państwie.

# Apel Litwy do mocarstw w sprawie Kłajpedy

Litewskie dekrety uznane zostały za zgodne ze statutem

GENEWA, (Pat). Laval, Eden i Alois Odbyli dziś z udziałem ministra litewskiego Łozorajtis, narady w sprawie Kłajpedy.

W swoim czasie, na początku obecnego zgrupowania Ligi, a zwłaszcza po mowie kanclerza Hitlera, Łozorajtis zamierzał zwrócić się do Ligi Narodów o ostrzeżenie Niemiec.

Przedstawiciele 3-ch mocarstw — sygnatariuszy statutu kłajpedzkiego odradzili wówczas Łozorajtisowi podjęcie takiego kroku, obiecując natomiast, że w czasie obecnej sesji zajmą się tą sprawą w inny sposób.

W toku dzisiejszych narad szczegółowo omówiono sytuację, przyczem przedstawiciele mocarstw zwrócili uwagę ministra Łozorajtis na konieczność zachowania przez Litwę statutu kłajpedzkiego zarówno co do jego treści, jak i ducha.

Minister Łozorajtis złożył wobec Laval, Edena i Aloisego stosowne zapewnienie, twierdząc, że dekrety, wydane w związku z wyborami w Kłajpedzie, bynajmniej nie są sprzeczne ze statutem kłajpedzkim.

Po południu odbyła się narada prawników trzech mocarstw, którzy po dokładnym rozpatrzeniu dekretów, wydanych w związku z nadchodzącymi wyborami w Kłajpedzie, doszli do przekonania, że dekrety te nie są sprzeczne z postanowieniami statutu kłajpedzkiego.

O dzisiejszej akcji mocarstw i o rezultatach badań prawników, ambasadorowie Wielkiej Brytanji, Francji i Włoch w Berlinie powiadomić mają rząd niemiecki.

## Kampanja wyborcza w Kłajpedzie

RYGA, (Pat). Z Kłajpedy donoszą, że kampanja przedwyborcza do sejmiku znajduje się w pełnym toku. Litwini prowadzą ją otwarcie, urządzając liczne zebrania, plakując odezwy, rozrzucając ulotki itd. Na zebraniach i wiecach występują również specjalnie przybyli z Kowna prelegenci. M. in. na jednym z zebrań przemawiał b. minister spraw zagranicznych Zau-nius. Jeżeli chodzi o Niemców, to działają oni głównie systemem organizacyjnym i agitują indywidualnie, od domu do domu. Zainteresowana nie wyborami naogół duża, zwłaszcza wśród ludności litewskiej. Niemcy zdają się być tak pewni swego zwycięstwa, że wysłali swoje kierujące nietylko ku zdobyciu głosów, ale raczej w kierunku rozszerzenia i ugruntowania wpływów partii narodowo-socjalistycznej. Dla obserwacji nastrojów przedwyborczych oraz przebiegu wyborów zjechało już do Kłajpedy wielu kowieńskich korespondentów pism zagranicznych. Przybyli również przedstawiciele dzienników i agencji prasowych zagranicznych. W całym okręgu kłajpedzkim panuje spokój.

## Znowu bunty chłopskie na Litwie

Poważne starcie policji z włościanami w pow. wołkowyskim

RYGA, (Pat). Z Kowna donoszą: w tych dniach doszło znowu do poważniejszych starć między ludnością wiejską i policją. Tym razem doszło do zajść w powiecie wykowskim. Oddział policji chciał tam przeprowadzić aresztowania wśród włościan, podejrzanych o prowadzenie agitacji antyrządowej.

W obronie aresztowanych stanęła ludność okoliczna, przyczem z tłumy paść miało kilka strzałów, skierowanych do policji. Policja odpowiedziała również strzałami, raniąc ciężko 3 osoby, z których jedna zmarła w drodze do szpitala. Zaburzenia nie zostały dotychczas całkowicie opanowane.

## Chapaprieta utworzył nowy rząd w Hiszpanji

MADRYT, (Pat). Chapaprieta utworzył nowy rząd po dwudniowych rokowaniach z przedstawicielami stronnictw.

MADRYT, (Pat). Skład nowego rządu utworzonego przez Chapaprieta jest następujący: prezes rady ministrów i minister finansów — Chapaprieta, minister — Le'roux, marynarka — Rahola, rolnictwo, przemysł i handel — Martinez Develasco, roboty publiczne i komunikacja — Lucia, sprawy wewnętrzne — Pablo Blanco, min. sprawiedliwości i pracy — Salmon, oświata — Rocha.

Trzech członków nowego rządu — Le'roux, Rocha i Pablo Blanco należy do stronnictwa radykalnego. Lucia, Gil Robles i Salmon do ligi katolickiej, Martinez Devalasco jest przedstawicielem ag-

rarjuszcy. Rahola jest regionalistą katalońskim. Chapaprieta jest niezależny i nie należy do żadnego stronnictwa.

Do rządu weszli przywódcy trzech stronnictw, należących do bloku rządowego: Lerroux, Gil Robles i Martinez Devalasco.

pierwszy.

## Giełda warszawska

WARSZAWA, (Pat). W prywatnych obrotach pozagiełdowych notowano w dniu 25. 9. 35 r.: dolar 5.33, dolar złoty 9.04 i pół, rubel 4.74, czerwonec 2.00, funt 25.15, marka 153, gulden 97, lir 34, budowlana 41, dolarówka 52.25, inwe-stycyjna 112, stabilizacyjna 63.50, dillonowska 91.50, warszawska 70, słaska 71.50.

Dewizy: Berlin 213.50 — 14.50 — 12.50, Londyn 28.19 — 6.32 — 6.06, Nowy Jork — nie notowany, N. Jork telegraficzny 5.31 — 34 — 28, Paryż 35.01 — 10 — 34.92, Szwajcaria 17.265 — 3.08 — 2.22. Tendencja niejednoznaczna.

## 8 miesięcy aresztu za obrazę Hitlera

Sensacyjny wyrok sądu warszawskiego

WARSZAWA, (Pat). W dniu dzisiejszym w sądzie okręgowym w Warszawie zapadł wyrok skazujący obywatela polskiego Nauma Abrama Halberstadta, oskarżonego o obrazę kanclerza Hitlera jako głowy obcego państwa na 8 miesięcy aresztu.

Tę sprawę jest następujące: Halberstadt jako właściciel apteki otrzymał prospekt od jednej z niemieckich firm, z którą poprzednio był w stałych stosunkach handlowych. Aptekarz, nie

otwierając oferty napisał na niej obraźliwą pod adresem kanclerza Hitlera sentencję i odesłał list spowrotem. Poczta niemiecka zatrzymała list i odesłała go pocztą polskiej z listem, w którym prosiła o przedsięwzięcie środków, iżby w przyszłości podobne przesyłki nie były doręczane do Niemiec. Dyrekcja poczty polskiej skierowała list do prokuratora, który pociągnął Halberstadta do odpowiedzialności karnej za obrazę głowy państwa obcego.

## Murzyn Joe Louis zwyciężył Maxa Baera

NOWY JORK, (Pat). W nocy z wtorku na środek, według czasu europejskiego, odbył się w Nowym Jorku sensacyjny mecz bokserski pomiędzy Maxem Baerem a murzynem Joe Louis, w wadze ciężkiej.

Mecz zakończył się sensacyjnym zwycięstwem murzyna, który znokautował b. mistrza świata w czwartej rundzie. Pod koniec drugiej rundy Baer obficie krwawił z nosa i z rozciętej nad okiem skóry. W trzeciej rundzie b. mistrz

świata poszedł dwukrotnie na deski do 9 i do 4. Na początku czwartej rundy Baer otrzymał w szeregę potężny cios, który uczynił go niezdolnym do dalszej walki.

Prasa amerykańska stwierdza, że z dotychczasowych meczów żaden nie miał tak szybkiego i tak okrutnego przebiegu.

Na trzy godziny przed meczem Joe Louis ożenił się z czarną stenografką Marva Trotter.

## Reforma rolna na Łotwie

„Rihti” podaje: W tych dniach obchodzono w Łotwie 15-lecie reformy rolnej. Po odzyskaniu niepodległości liczyła Łotwa niespełna dwa miliony ludności, z czego 71,5% mieszkało na wsi, 48,12% całego obszaru rolnego należało do obszarników, zaś 39% mieli rolnicy-Łoty-sze. W myśl ustawy o reformie rolnej stworzono z gruntów rządowych i prywatnych państwowy fundusz rolny. W ciągu 15 lat z funduszu tego wydzielono ziemi: 50.141 działek małorolnym, 10.832 działki dawnym długoletnim dzierżawcom, 11.010 działek długoletnim użytkownikom ziemi, 50.800 działek bezrolnym, 6.027 działek osobom nieokreślonej kategorii, 7.983 działek instytucjom rządowym, samorządowym i społecznym, 42.98 działek zakładom przemysłowo-handlowym. W Letgalji rozparcelowano 4.639 wsi na osiedla pojedyncze, tworząc 71.539 gospodarstw o obszarze 5 do 22 ha.

## Dr. E. GLOBUS

choroby skórne i weneryczne

POWRÓCIŁ

Wilno, Wileńska 22.

## Wnioski o referendum w Estonji

TALLIN, (Pat). Prezydium parlamentu rozpatrywało na specjalnym posiedzeniu wnioski, zgłoszony przez b. przewodniczącego związku kombatanów gen. Larka w sprawie przeprowadzenia referendum ludowego za zmianą konstytucji. Jak podaje prasa, wniosek gen. Larka i towarzyszy ma być przekazany komisji prawników, celem stwierdzenia czy odpowiada on przepisom obowiązującej konstytucji. Dziś do prezydium parlamentu wpłynął nowy projekt zmiany konstytucji, przewidujący przekazanie całej władzy prezydentowi państwa. Zdaniem prasy, urządzenie referendum za zmianą konstytucji jest obecnie mało prawdopodobne. Jutro w tej sprawie ma się ukazać oświadczenie premiera estońskiego.

## Tajfun nad zachodnią Japonią

TOKIO, (Pat). Tajfun, któremu towarzyszył nlewny deszcz nawiedził wczoraj zachodnie wybrzeże Japonji. Linja kolejowa Tokio—Kobe uległa częściowemu zniszczeniu. Wiele domów zawaliło się. Według dotychczasowych danych ofiarami tajfunu padło 63 zabitych. Straty materialne są znaczne.

I dotychczas nie ma o nich żadnej wiadomości.

TOKIO, (Pat). W czasie tajfunu, który nawiedził wyspę Kjusiu i okolice Tokio, zginęło 30 osób, a wiele odniosło rany.

500 kulików w okręgu Szizuka odciętych przez powódź od świata, pozostaje bez środków żywności. W Tokio 53.000 domów zostało zatonionych i komunikacja ulega przerwom. Istnieje obawa, że 62 rybaków, którzy podczas tajfunu znajdowali się na morzu, zginęło.

# Entuzjastyczne powitanie zwycięskich balonowców polskich

Załogi polskich balonów przez Stołpcę powróciły do Warszawy

W STOŁPCACH.

STOŁPCE, (Pat). Dziś o godz. 12.42 zajeżdżał na dworzec w Stołpcach pociąg pośpieszny z Moskwy, wiozący załogi balonów polskich „Polonia”, „Warszawy” i „Kościszki”. Na dworcu lotników spotkali przedstawiciele władz i liczne delegacje miejscowego społeczeństwa, ducho-wieństwa oraz młodzież szkolna. Witając ich entuzjastycznymi okrzykami, niech żyje Polska, niech żyją lotnicy“.

Przy dźwiękach hymnu narodowego lotnicy wyszli na peron, gdzie otoczyła ich młodzież szkolna, obrzucając kwiatami. Młodzież na rękach przeniosła kapitana Burzyńskiego przez

dworzec na drugą stronę do wagonu pociągu polskiego.

W czasie dłuższego postoju pociągu, lotnicy podejmowani byli lampką wina. Lotnicy wpisywali się do licznych albumów młodzieży.

W SŁONIMIE.

SŁONIM, (Pat). Dziś o godz. 15.12 pociągiem pośpiesznym ze Stołpców przejeżdżał przez Słonim polscy uczestnicy zawodów o puchar Gordon Bennetta, a więc cała załoga balonów „Polonia”, „Warszawa” i „Kościszki” w następującym składzie: kpt. Burzyński, por. Wysocki, kpt. Janusz, por. Wawszczak, kpt. Hynek i kpt. Pomaski.

Podczas postoju pociągu kpt. Burzyński oświadczył korespondentowi PAT., że uczestnicy zawodów czują się bardzo dobrze i podróż odbywają w warunkach normalnych. W ZSRR. doznali bardzo serdecznego przyjęcia, tak że strona ludności w miejscowościach, gdzie balony lądowały jak i ze strony władz.

Obecna na peronie dworca kolejowego w Słoni-mie młodzież szkolna zgłosiła lotnikom entuzjastyczne powitanie i wręczyła kpt. Burzyńskiemu wiązankę kwiecica.

W BIAŁYMSTOKU.

BIAŁYSTOK, (Pat). Dziś pociągiem z Moskwy w drodze powrotnej do Polski przejechali przez Białystok zwycięzcy zawodów Gordon-Bennetta kpt. Burzyński i por. Wysocki. Na dworcu powitali bohaterów lotników przedstawiciele miasta z wiceprezydentem Piotrowskim i LOPP, z dyr. Durą na czele. Panie wręczyły lotnikom kwiaty.

WARSZAWA, (Pat). Dziś o godz. 20.48 po ciągu z Moskwy wrócili do Warszawy lotnicy polscy, biorący udział w zawodach o puchar Gordon Bennetta: kpt. Burzyński, kpt. Janusz, kpt. Hynek, por. Wysocki, por. Wawszczak i por. Pomaski. Na dworcu witali lotników przedstawiciele kierownictwa wydziału balonowego min. spr. wojsk. oraz przedstawiciele prasy.

## Oficjalne dane z zawodów balonowych

WARSZAWA, (Pat). Według oficjalnych danych kierownictwa zawodów o puchar Gordon-Bennetta PIERWSZE MIEJSCE W ZAWODACH ZAJĄŁ KPT. ZBIGNIEW BURZYŃSKI I POR. WŁADYSŁAW WYSOCKI NA BALONIE „POLONIA 2” osiągając odległość w prostej linii od Warszawy 1650 km. 466 m., utrzymując się w powietrzu 57 godz. 54 min., szybkość lotu wyniosła 20 km. 120 m. na godz.

DRUGIE MIEJSCE zajął balon „Warszawa 2” z załogą kpt. Janusz i por. Wawszczak, osiągając odległość 1567 km. 131 m., czas lotu wynosił 46 godz. 52 min., szybkość 33 km. 440 m. na godzinę.

TRZECIE, CZWARTE I PIĄTE miejsce zajęły kolejno: „Belgia”, „Erich Deku” (Niemcy) i „Kościszki” (Polska).

Szóste miejsce zajął balon „Toruń” (Holandia).

Siódme miejsce: balon „Maurice Mallet” (Francja).

Ośme miejsce: „Lorraine” (Francja).

Dziewiąte miejsce: „Bruxelles” (Belgia).

Dziesiąte miejsce: „Zurich 3” (Szwajcaria).

Jedenaste miejsce: „Alfred Hildebrandt” (Niemcy).

Dwunaste miejsce: „Deutschland” (Niemcy).

Trzynaste miejsce: „U.S.A. Navy” (Stany Zjednoczone).

Złóż datkę na pomnik Marszałka Polski  
Józefa Piłsudskiego w Wilnie  
Konto czekowe P. K. O. Nr. 146.111

# Nowa organizacja sjonistyczna

Prawie jednocześnie odbyły się kongresy niemieckiej partji narodowo-socjalistycznej w Norymberdze i kongres nowej organizacji sjonistycznej w Wiedniu.

Ta jednoczesność kongresów nie jest pozbawiona pewnego sensu. Między niemiecką partją narodowo-socjalistyczną a nową organizacją sjonistyczną istnieje pewne pokrewieństwo ideowe, oprócz wspólnej koszułi brunatnej młodocianych zwolenników ruchu. Oprócz wspólności szat zewnętrznych ruchy te posiadają jeszcze wspólność pierwiastków ideowych, jak np. kult wodza, stanowcze potępienie walki klasowej jako „kryminału narodowego”, podkreślenie wspólnoty narodowej i t. d.

Rezolucje, które zapadły w Norymberdze i w Wiedniu ostatecznie też wykazują pewną styczność. Nowe niemieckie ustawy żydowskie oznaczają potężną tamę przeciwko wynaradawianiu Żydów w Niemczech, uniemożliwiając związek krwi, czyli najbardziej skuteczny sposób asymilacji narodowej. Rezolucje kongresu wiedeńskiego przesłanknięte są podkreśleniem odrębności narodowej Żydów i mocno akcentują tradycje narodowe, stanowiąc w artykule pierwszym opracowanej konstytucji, iż **Biblia powinna być podstawą życia przyszłego państwa żydowskiego.**

Ten teokratyczny zwrot, oddający

wychowanie młodzieży w ręce duchowieństwa, wywołał podczas obrad kongresu pewne zastrzeżenia wolnomyślicieli, którzy utrzymywali, iż **można być Żydem — narodowcem nie będąc mojżeszowego wyznania.** Przedstawicielami tego „świeckiego” narodowego kierunku byli Gurewicz, prof. Kulischer i Babkow. Ostatni twierdzi m. in., że można być pożytecznym działaczem narodowym żydowskim w Palestynie nawet wówczas, jeżeli wbrew przepisom religijnym pali się w sobotę papierosy. Oświadczenie to wywołało jednak burzę protestu na kongresie. Kierunek wolnomyślicielski, który występował przeciwko **jedności państwa żydowskiego i wyznania mojżeszowego,** został na kongresie zwyciężony i wycofał się z nowej organizacji sjonistycznej.

W ten sposób nowa organizacja sjonistyczna otrzymała wyraźne konserwatywne i klerykalne oblicze, wówczas, gdy stara organizacja sjonistyczna ma oblicze liberalne i świeckie.

Pierwszy artykuł konstytucji uchwalonej na kongresie stwierdza, iż **„zadaniem sjonizmu jest wyzwolenia narodu Izraela i jego kraju, wskrzeszenie jego państwa i jego języka i zakorzenienie zasad Tory w życiu narodu.** Droga ku temu jest stworzenie żydowskiej większości w Palestynie po obu stronach Jordanu, stworzenie państwa żydowskiego.

repatrującą wszystkich Żydów, którzy tego sobie życzą i likwidacją diaspory żydowskiej”.

Jaki jest zakres wpływów tej nowej organizacji żydowskiej? Na całym świecie liczy się obecnie około 16 milionów Żydów. Według twierdzeń zwolenników Żabotyńskiego, 700.000 Żydów wzięło udział w wyborach delegatów do tego zjazdu nowej organizacji sjonistycznej, czyli o 100.000 więcej, niż w wyborach do kongresu starej organizacji sjonistycznej.

Coprawda wycofanie się wolnomyślicieli zmniejszyło bazę nowego ruchu. Zwolennicy Żabotyńskiego jednak utrzymują, że **za dwa lata wódz ich zgromadzi pod swym sztandarem kilka milionów Żydów,** co nie jest wykluczone, o ile szalejący dziś nacjonalizm innych narodowości nie ustąpi miejsca odmiennym kierunkom.

Nowa organizacja sjonistyczna uważa się za reprezentację całego żydostwa, bowiem do jej kongresów w myśl artykułu 3-go jej konstytucji mają prawo wyboru wszyscy Żydzi, liczący co najmniej lat 20.

Ten kongres narodowy wybiera władzę wykonawczą, szczególnie prezydenta. (Nassi). Na kongresie odbytym w Wiedniu Żabotyński jednomyślnie został wybrany prezydentem. Egzekutywa organizacji będzie się znajdowała w Londynie i będzie posiadała przedstawicielstwa w Genewie i Jerozolimie.

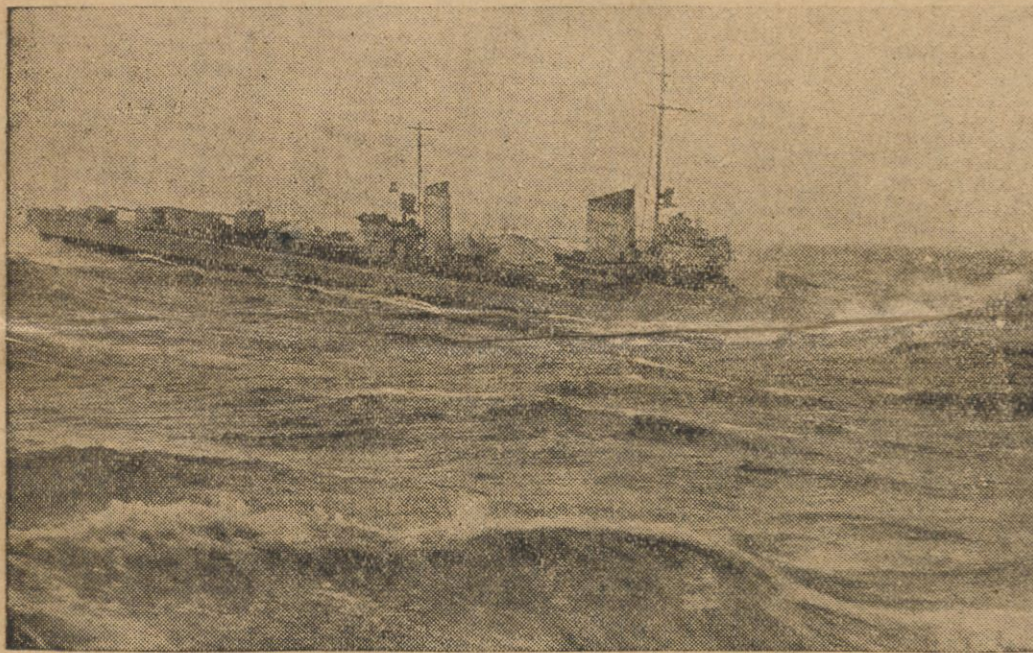
Wśród gości zjazdu znajdowali się dyplomatyczni przedstawiciele Polski i Małej Ententy, którzy byli szczególnie serdecznie podejmowani.

Żabotyński i jego organizacja w dążeniu do wskrzeszenia państwowości żydowskiej wzorują się na odnośnych usiłowaniach komitetów narodowych polskich i czecho-słowackich, które w okresie wojny światowej utworzyły grunt dla zmartwychwstania Polski i Czechosłowacji.

Szczególne znaczenie ma tu, oczywiście, stosunek Anglii. Sytuacja Anglii pod tym względem jest jednak nadzwyczajnie trudna, a to spowoduje dążeń szczepów arabskich, znajdujących się w kolizji z dążeniami do wskrzeszenia państwa żydowskiego w Palestynie. Toteż nie może Anglija zadość uczynić żądaniom mocarstwów żydowskich, nie narażając się na zaostrzenie stosunku z Arabami, co, zwłaszcza ze względu na obecny stan rzeczy na Wschodzie oraz na setki milionów jej muzułmańskich obywateli wcale nie leży w jej interesach.

**Obserwator.**

## Konrtorpedowiec podczas burzy na morzu Północnem



Ciekawe zdjęcie niemieckiego konrtorpedowca „Itlis” na otwartym morzu podczas manewrów, które się odbyły w końcu ub. tygodnia.

## Szlachta i chłop w r. 1812

W umysłach inteligencji polskiej do dziś jeszcze pokutuje opinja o całkowitej rzekomo bierności mas ludowych w polskich ruchach niepodległościowych XIX stulecia. Pogląd ten ogólnikowo a kategorycznie formułowany służyć miał do wyniesienia zasług przedewszystkiem szlachty.

Mówiąc o bierności ludu nie można zapominać o jej przyczynach. Bolesnie trafnie ujął ją Mickiewicz w „Panu Tadeuszu”:

„Teraz, kiedy już mamy ojczyznę kochaną,

„Czyliż wieśniacy zyszcza z tą szczerliwą zmianą?

„Tyle tylko że pana innego dostaną?”

Sielankowa scena w „Panu Tadeuszu” obdarzana przez młodego Soplicę wolnością swych chłopów jest wyrazem aktualności tego zagadnienia w okresie kampanji napoleońskiej 1812 r., bynajmniej jednak nie stanowi odpowiednika ówczesnej rzeczywistości. Przeciwnie, stanowisko szlachty litewskiej wobec nabrzmiałego problemu włościańskiego było po dawnemu dyktowane w przeważającej mierze interesami klasowym. Wzniesić się ponad krąg ciasnego egoizmu i sobkostwa kastowego szlachta nie umiała. Napoleon rozpoczął „drugą wojnę polską” jak nazwał w jednym ze swych biuletynów kampanję 1812 r., nie

tylko z politycznym programem odbudowania Polski, ale także z radykalnym i zdecydowanym programem socjalnym.

W biuletynie 6-ym do Wielkiej Armji w długim wstępie o sprawie chłopskiej w Księstwie i na Litwie zupełnie wyraźnie ogłasza, że wolność osobista chłopów w dawnej Rzeczypospolitej jest dlań jednym z celów wojny, i że nie życzy sobie dalszych w tej sprawie perswazyj.

Te „perswazje” rzucają charakterystyczne światło na całe postępowanie ogółu szlachty, u której, jak to zgodnie notuje szereg pamiętnikarzy, momentem sa mozachowawczy występuje ponad inne.

Kwestja stosunku szlachty i mas chłopskich do głoszonych przez Napoleona haseł nie znalazła dotychczas właściwego oświetlenia.

W jednej monografji prof. Iwaszkiewicza o roku 1812 na Litwie, wydanej przed 23-ma laty, sprawa ta pominięta jest prawie zupełnie i tylko incydentalnie dotknięta w paru miejscach.

W nieoczekiwanym zupełnie świetle ukazało się to zagadnienie w referacie, wygłoszonym na ostatnim Zjeździe Historyków, i opartym na nieznanych dotychczas materiałach francuskich, świeżo zakupionych przez Rząd polski\*). Do dotychczasowych naszych opinij materiały te wnoszą nowe elementy poznania historycznego. W zakorzenionych starych poglądach czynią wylom, którego nie da się już zapacykować za-

\* Gen. M. Kukiel — Litwa i Białoruś: a wojska napoleońskie 1812 roku.

ną gipsaturą choćby najbardziej hagiograficzną. Przez ten wylom ukazuje się rąbek prawdy, która zmusza do wprowadzenia korekty w opinji o tak zwanej kompletnej obojętności a nawet wrogości milionowej masy ludowej do sprawy odzyskania własnego państwa.

Nie wchodząc tu w przyczyny takiej właśnie, jaka była, a nie innej ewolucji stosunku chłopów w czasach późniejszych do walk powstańczych, warto i trzeba, korzystając ze świeżych jeszcze wrażeń zjazdowych, rozświetlać mgłę staro-szlacheckiej tradycji wyłączonej walki o wolność narodu, rozwiewać na podstawie naukowych zdobyczy dotyczących niewielkiego, wprawdzie epizodu dziejów jakim był rok 1812, ale posiadającego przecież, jeśli chodzi o konsekwencje na przyszłość, znaczenie nie małe.

Dotychczasowy sąd historyczny o r. 1812 na Litwie ulega więc rozszerzeniu i pogłębieniu, a postawa Litwy wobec wkraczających wojsk napoleońskich w pierwszych chwilach pamiętnego „roku wojny” zostaje oceniona całkiem odmiennie niż to było dotychczas.

Ścisłe i treściwe są słowa w Panu Tadeuszu o tem, że rok ów był „poprzedzonym guchą wieścią między ludem”.

Zniesienie poddaństwa w Księstwie Warszawskim ożywiło tajemne nadzieje i najgorętsze życzenia milionów ludu, po grążonego na wschód od Bugu i Niemna w ciężkiej niewoli osobistej. Na ostrzach bagnatów niosły idące wojska Na-



## Ochotnicy włoscy ku czci Marszałka Piłsudskiego

W radjo rzymskiem ogłoszono następujący komunikat:

„Narodowy Zw. ochotników wojennych oddawna złączony węzłami głębokiego koleżeństwa z legionistami polskimi, których szefem był niezapomniany Marszałek Józef Piłsudski, przedsięwziął starania, by ziemia z Rzymu mogła być złożona wraz z ziemią, którą naród polski zbiera ze wszystkich stron swego kraju, sypiąc kopiec ku czci swego bohatera narodowego”.

Musolini żywo przychyłając się do uczuć ochotników włoskich i polskich legionistów, polecił prezesowi związku ochotników włoskich udać się do Polski wraz ze specjalną delegacją, by w imieniu szefa rządu włoskiego zawieźć symboliczny dar, jako dowód jego osobistej sympatji dla narodu polskiego oraz celem wzmocnienia węzłów braterskich, jakie połączyły po wspólnych walkach o niepodległość Włochów i Polaków, którzy w okresie włoskiego „Risorgimento” przelewali swą krew podczas obrony Rzymu. (Pat).

## Biuro propagandy i prasy w Estonji

Dekretem prezydenta państwa estońskiego utworzone zostało biuro propagandy i prasy, którego szefem mianowany został urzędnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, b. poseł Oidermaa. Biuro propagandy i prasy podporządkowane zostało bezpośrednio prezydentowi republiki, a jego szefowi przyznane zostały prawa ministra. (Pat).

poleona prawa człowieka i dla trzymanego w poddaństwie włościaństwa.

Przez pryzmat wysuniętego na porządek dzienny wielkiego programu politycznego i społecznego Napoleona, obserwować można zupełnie wyraźnie niechęć, często wręcz wrogię krystalizowaną się opinji polsko-szlacheckiej nie tylko względem części społecznej tego programu, ale także i wobec jego części politycznej.

Całe zacofaństwo, obskurantyzm i sobkostwo masy szlacheckiej jaskrawo przemawia przez usta Gerwazego:

„Już wiem — rzekł — Sędzia mówił już o tej wolności!

Lecz nie pojmuję, co to ściąga się do włości!

„Boję się, żeby to coś nie było z niemiecka!

„Wszak wolność nie jest chłopska rzecz, ale szlachecka!

„Prawda, że się wywodzim wszyscy od Adama,

„Ale m słyszał, że chłopci pochodzą od Chama

„Żydowie od Jafeta, my, szlachta, od Sema.

„A więc panujem, jako starsi, nad obiemą”.

Oczywiście, Gerwazy, nie może być jedynym przedstawicielem kultury politycznej ówczesnej szlachty, wszakże od ogółu, od przeciętnej masy tej szlachty zbyt jaskrawo nie odbijał.

Z drugiej znów strony zupełnie widoczny jest wyraźnie entuzjastyczny stosunek tutejszego włościaństwa, witającego

# Rywalizacja o tron Salomona

NA MARGINESIE

## Reprezentacyjny truteń

Dzisiejszy abisyński „król królów“ Haile Selassie liczyć się musi nie tylko z wrogami ze wewnątrz. Ma on także wrogów zewnętrznych, krajowych, zazdrośnych o jego władzę nad dziedzictwem Salomona i Saby. Mamy tu na myśli krewnych cesarza, nieporządkujących myśli o powrocie na tron abisyński. Chodzi mianowicie o Ligga Jassu, Fatumatę Abubakar i młodego Menelika.

### PRZEKLEŃSTWO STAREGO MENELIKA.

Stary, wielki Menelik najslawniejszy po Salomonie władca Abisynji i pogromca Włochów sprzed lat 40 rozstrzygnął przed śmiercią swą sprawę dziedzictwa tronu bynajmniej nie po myśli dzisiejszego negusa. Tron abisyński miał objąć syn Menelika Ligga Jassu, po polsku: Mały Jezus. Kłóty zaś „Małemu Jezusowi“ utrudniał wstąpienie na tron przodków lub utrzymać się na nim, na tym zaciążyło miało przekleństwo Menelika.

Możemy się uśmiechać słuchając opowieści o kłótwie starego negusa negesti. Jednak w sto sunkach afrykańskich, zwłaszcza w sąsiedztwie Egiptu, gdzie kłótwy zmarłych przed tysiącami latami faraonów działały — jak wierzą tubylcy — skutecznie nawet dzisiaj (np. kłótwy Tutankhamona odnośnie zakłócających spokój jego grobu) kłótwą ma wielkie znaczenie moralne. To też dzisiejszy negus nie przedzierzgał się o pozbycie „Małego Jezusa“ tronu, aż poczuł za sobą przemożne i realne oparcie, obu rzonę na germanofilstwo Ligga Jassu Anglii.

### ZDETRONIZOWANY I UWIEZIONY.

Historja Ligga Jassu i Haile Selassie przypomina historję Amanullacha i Habibullacha afganistańskich. Zwłaszcza że względu na rolę, jaką odegrała w obu tych historjach Anglija. Niewygodny dla Anglii Amanullah zleciał z tronu, ustępując miejsca swemu krewnemu Habibullahowi. Niewygodny dla tejże Anglii — zwłaszcza, że był to rok 1916, rok wojny — Ligga Jassu utracił w okamgnieniu koronę na rzecz dzisiejszego negusa Haile Selassie. Różnica między obu niefortunniymi władcami: Amanullachem i Liggiem Jassu była ta jedynie, że bardziej szczęśliwy Amanullah uratował wolność osobistą i bodaj nawet skarby zaś Ligga Jassu trafił do niewoli rywala, który go wzięł czy więzi w miejscowości Szea pod czujną opieką Rasa Kaffy. Amanullah prowadził sobie dość beztrudny żywot we własnej willi w Rzymie czy pod Rzymem (szczegół charakterystyczny ze względu na dzisiejsze naprężenie włosko-angielskie) zaś Ligga Jassu pędził życie więźnia w Szea. Pisano nawet, że „Małego Jezusa“

uśmiercono nie bez wiedzy i elechj aprobaty negusa Haile, który chętnie się pozbył niebezpiecznego rywala. Z kłótwą Menelika już się widocznie Haile Selassie oswoił, zwłaszcza że dotychczas nie okazała ona działania.

### FATUMATA ABUBAKAR.

Jest to imię kobiece. Nasi je zdetronizowała na cesarzową, będąc żoną „Małego Jezusa“. Jadąc na wygnanie i wywożąc na grzbiecie paru mułów pokązaną sumę srebrnych talarów terezańskich (Haile Selassie okazał się nad podziw łaskawy), zdecydowana była Fatumata Abubakar nie rezygnować ze swych praw marnszych. Jak ekscesarzowa Zytta austrowęgierka, tak też Fatumata Abubakar podjęła energiczną walkę podziemną przeciwko uzurpatorowi, agitując na rzecz męża, a potem syna, subsydując wszelkie ruchawki niezadowolonych rasów przeciwko Haile Selassiemu, odwołując się do sere abisyńskich, pomnych zasług wielkiego Menelika.

Niestety, akcja abisyńskiej Zytty rokowała nadzieje tak długo, dopóki nie zabłyśnięto dno skórzanego worka, w którym eskcesarzowa wywozła z Addis Abehy swe terezańskie talary. Gotówka się wyczerpała, serca zwolenników Menelika, Ligga Jassu i Fatumaty ostygły, zaś Fatumata musiała wraz z synem osiedlić się w małej wiosce Tadjurah pod Dżibuti we francuskim Sonjili i rozpocząć szare życie zwykłego śmiertelnika.

### MALY MENELIK.

Syn zdetronizowanej cesarzowej a wnuk,

NEW.

## Transporty wojsk abisyńskich do prowincji granicznych



Najnowsze zdjęcie z Abisynji — pociąg z transportem wojska na dworcu w Addis Abebie. — Według ostatnich wiadomości w tych dniach znów wysłano 5000 żołnierzy oraz znaczną ilość materiału wojennego z Addis Abeby do Diredouy.

## CHORE PŁUCA ostabiają organizm

Leczenie chorych płuc polega na stworzeniu takich warunków, aby zdolności obronne organizmu zostały odpowiednio wzmocnione i wykorzystane.

Zioła Magistra Wolskiego „Pulmosa“, zawierające niezmiernie rzadką roślinę chińską Schin-Schen, stosują się przy kaszlu, zaflegmieniu, potach i stanach podgorączkowych, przynoszą ulgę.

Zioła ze znak. ochr. „PULMOSA“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych).

Wytwórnia Magister E. WOLSKI,  
Warszawa, Złota 14 m. 1.

wojnę z Rosją z zapałem, istotnie prawie już nie spotykamy później.

I, co najważniejsze, wchodziły tu w grę momenty własnie narodowe.

Chłopi z pod Kowna przechodzili przez Niemen do polskich czaj ulańskich z za wiadomościem o wrogu. Informowali wszędzie, zbiegając się do oddziałów na poleońskich. Samorzutnie podejmowali się wywiadów. W tajnej służbie kurjerskiej oddawali wielkie usługi, przedzierając się przez obszary, gdzie byli jeszcze Rosjanie. Wszędzie widoczny był ich pęd do współdziałania z niosącymi wolność wojskami Napoleona. Rozbrajali pomniejsze komendy rosyjskie, brali jeńców i dostawali ich Francuzom.

W pierwszych tygodniach wojny bar dziej wydatnie ujawniło się dobrowolne, powszechne współdziałanie ludu, aniżeli nawet szlachty, nad której postawą wobec rozgrywanego się wielkiego dramatu i narodowego i ogólnie-europejskiego, w sposób fatalny zaciążyła niedająca się przełamać niechęć do sprawy wyzwolenia chłopów.

Na obszarze Litwy zachodniej (dzisiejsze państwo litewskie, województwa polskie i część Mińszczyzny) katolicki lud związany wspólnością wiary ze swymi panami choć wydzierał się do wolności, choć już od pańszczyzny odbiegał, przecie czekałby cierpliwie, gdyby był upewniony, że wolność będzie mu nadana przez prawo.

„W zachodniej części Litwy, mówi referat, były warunki rozwinięcia wielkiego ruchu zbrojnego po stronie napoleoń-

skiej. Z przednią i kierowniczą rolą aktywnych elementów szlacheckich, z mobilizacją szlachty drobnej, z chętnym udziałem masy ludowej. Na to trzeba było jednak mocnego oddziaływania na opinję szlachecką, trzeba było z drugiej strony nie gasić nadziei, a z zaleceniem cierpliwości na dzisiaj połączyć uroczyste zobowiązania na przyszłość oraz w myśl Kościuszkowskiej tradycji niezłomne ulgi w ciężkiej chłopskiej doli.“

Lecz ludzie, stojący na czele ówczesnego rządu wileńskiego nie mieli w sobie nic z ducha insurekcji, nie rozumieli ani tego, co żąda od Litwy Napoleon, ani co dać może Litwa powstającej Ojczyźnie. Widzieli w każdej sprawie trudność i przeszkodę...

„Dla chłopów nie mieli nic, prócz na każdy powrót do powinności pańszczyznianych i mimo dobitnej wskazówki cesarskiej nie poszli poza mgliste o jakichś przyszłych dobrodziejstwach napomknięcia.“

Próbą częściowego tego stanu rzeczy usprawiedliwienia, szacowną w motywach, ale słabą w argumentacji jest zdanie: „Gdy szło o działanie, na pierwszy plan wysuwało się zagadnienie dostaw dla wojska i magazynów; by tę kwestję rozwiązać trzeba było dokonać zbiorów; by ich dokonać, potrzebna była pańszczyzniana siła robocza i ten wzgląd rozstrzygał“. Że potrzebna była do tego siła robocza, całkiem zrozumiałe, że jednak ta siła musiała być koniecznie pańszczyzniana, to jest mniej przekonujące.

Jest w tem zdaniu ponadto negacja

wielkiego Menelika liczy dziś lat 18. Jest czemś w rodzaju austrjackiego Ottona. Nosi imię Menelika ma ujmującą powierchowość i wysokie aspiracje. Kiedy gubernator francuski, li tując się smutnej doli wygnanców zaproponował młodemu Menelikowi objęcie płatnej posady w Dżibuti, młodzieniec dumnie odpowiedział że może objąć jedynie posadę... cesarza Abisynji.

Temniemniej, zarówno Fatumata jak Menelik otrzymują od rządu francuskiego pewne uposażenie, które pozwala im prowadzić przyzwyczajone — zwłaszcza wobec taności afrykańskiej — życie.

### MARZENIE MŁODZIENCA.

Od pewnego czasu uwijają się w Tadjurah pod Dżibuti jakieś ciemne (dosłownie i w przenośni) figury, jacyś tajemniczy emisariusze, którzy skłaniają młodego Menelika do powrotu na terytorjum abisyńskie. Młodzieniec się jednak waha. I dobrze robi. Któż bowiem zaręczy, czy istotnie emisariusze mają jego dobro na względzie zapraszając go do Abisynji? Kto za pewni, że mahometanie abisyńscy (Menelik jest mahometaninem) powstaną i poprowadzą go w triumfie na tron wielkiego dziadka? A może w Tadjurah działają wysłannicy Haile Selassiego, który chce zwabić rywala, a następnie osadzić go, jako księcia w jakimś pustkowiu? Więzi ojca, dlaczegoż więc nie może uwięzić syna? — W każdym razie rywalizacja o tron Salomona nie przeszła jeszcze w decydujące stadium.

Godzien między 12 a 2 — wbrew zdrowemu rozsądkowi, który nakazywałby racjonalną djetę przedobiednią — stoliki kawiarniane oblepione są „stałymi gośćmi“. Wystawa snobizmu, rewja mód i zrzadka — różne interesy i tranzakcje.

Znudzony młokosy z minami angielskich lordów rozdziewają ukłony na prawo i na lewo. Nad pustymi szklankami sterczą puste głowy i w powietrzu wiszą puste słowa:

— Ach, jak tu cicho i nudno. Człowiek ko niecznie musi od czasu do czasu odświeżyć się, zaczerpnąć szerszego oddechu. Onegdaj wróciłem z Warszawy. Odrazu opadli mnie znajomi, zawlekli do „Adriji“, ledwo się im wyrwałem, żeby pójść na bridża do Staśka (pada nazwisko jednego z bardziej znanych aktorów warszawskich) — byłby się śmiertelnie obraził, gdybym go nie odwiedził. Na dworcu dostałem „port-b-wheur“ od pewnej małażki, niestety nazwiska ze względu zrozumiałych nie mogę wymienić. Ładne prawda?

Na wypielegnowanej ręce którą podsuwa pod nos swemu towarzyszowi pierścienek z czarnego drzewa. Rzeczywiście modny i ekskulentyczny drobiazg.

— Doskonałe mi ta podróż zrobiła. A tu znów te same twarze, ta sama prowincjonalna nuda. Niema dokąd pójść, niema wprosi gdzie... wydać pieniędzy! A pan, był pan w Warszawie?

— Nie, ale wkrótce pojedę na tydzień w sprawach brata.

— No, koniecznie!

Towarzysz „bywałego w świecie“ młokosa istotnie wyjechał. Traf zrzucił, że w pewnym towarzystwie przedstawiono go aktorowi, partnerowi od bridża, znudzonego wilmianina. Żeby ja koż zacząć rozmowę, spytał:

— Pana zdaje się łączy przyjaźń z moim kolegą K...skim?

— K...ski, K...ski? — Czekaj pan, Aha! — To chyba ten nieznosny pętał, który żałił za mną krok w krok, aż wreszcie niby przypadkiem upolował mnie przy automacie telefonicznym. Gadał jakieś bzdury i w końcu się przedstawił. Powiedz mi pan — czy to Wilno — to naprawdę taka parafia? Ten pański kolega zrobił mi mnie wrażenie prowincjonalnego eleganta — i wogóle popsuł humor na cały wieczór.

Towarzysz „prowincjonalnego eleganta“ już nie powoływał się więcej na swego niefortunnego znajomego i wołał jego koligacyjnie sprawdzać.

Dowiedział się jednak — tym razem zupełnie przypadkowo — wielu rzeczy. A najciekawszą okazała się historja z „prezentem“.

Wileński warszawiak zawędrował na Bielanę — i tam wygrał na loterii fantowej pierścienek z czarnego drzewa.

Wielbiciel stoicy trochę przesadził — Warszawa jest oczywiście duża, ale możliwości przypadku i prawdopodobieństwa — jeszcze większe. Nietrudno trafić na czyjś ślad. Zdarza się — i wtedy wstydl... amik.

## KOREPETYCYJ, LEKCYJ

w zakresie od I—VIII klasy gimnazjum, ze wszystkich przedmiotów, (specjalność: polski, matematyka i fizyka) udziela były nauczyciel gimnazjum. Warunki skromne. Postępy w sauce i wysiłki pod gwarancją. Łaskawe zgłoszenia: Wilno, ul. Krótowska 72, m. 18.

obywatelskiego ducha chłopów, do którego to ducha odwoływano się wówczas niejednokrotnie, ale tylko wtedy, gdy chodziło o dodanie chłopom cierpliwości w spokojnem oczekiwaniu na zmianę dotychczasowych warunków. Wówczas duch obywatelski miał wpływać na cierpliwe znoszenie ciężkiego jarzma niewoli...

Im dalej na wschód tem sytuacja była bardziej zaostrzona. Jaskrawo występowaly przeciwieństwa socjalne. Ruch chłopski zwrócony tu nie tylko przeciw Rosji ale i przeciw panom polskim i rosyjskim rozpoczynał się już w Mińszczyźnie i Mohylowszczyźnie. Nie był on jednak zwrócony przeciw wojskom francuskim: podjazdy polskie chłopcy przyjmowali przychylnie.

Najsilniej rozwinęła się akcja chłopów w Witebszczyźnie.

Włościanie opuszczali swe siedziby, łączyli się z żołnierzami i grasowali na tyłach armji.

Właściciele dworów chronili się do miast pod opiekę sztabów napoleońskich żądając „eskort“. Te jednakże nie wiele pomogły, bo sympatje żołnierza napoleońskiego, nie wyłączając polskiego dla wyzwalającego się chłopca były zupełnie wyrażne.

Dopiero, po katastrofie, powracające władze rosyjskie uporały się z buntem za pomocą „środków najskuteczniejszych i stanowczych“.

Ostrość rozruchów socjalnych nad dawną granicą Rzplitej i Moskwy skłoniła nawet Napoleona za inicjatywą wice

króla Eugenjusza Beauharnais do myśli przzerwzięcia ognia rewolty na terytorjum imperjum rosyjskiego.

Okazało się jednak wkrótce, że w Rosji właściwej duch chłopów jest zupełnie rosyjski. Na czele ludu stała szlachta rosyjska okazując wrogą postawę względem wojsk napoleońskich.

Bezszykownie pragnął Napoleon rozpanować rewolucję socjalnej w rdzennej Rosji, co było rzeczą na owe czasy, jak wykazał przebieg wypadków mrzonką. Poczucie solidarności narodowej chłopów rosyjskich było silniejsze od jakichkolwiek wpływów agitacji socjalnej, która nie znalazła tam żadnego oddźwięku.

Temsamem nie da się wyjaśnić dążeń wolnościowych włościan ziem litewsko-białoruskich wyłącznie tylko przesłankami natury socjalno-ekonomicznej, wchodziły tutaj w grę także i czynniki natury emocjonalno-narodowo-religijnej.

Żywiołowy ruch mas ludowych został jednak wtedy całkowicie niewyzyskany i zmarnowany.

Budzący się w r. 1812 z ciężkiego snu społecznej niewoli zarówno lud polski jak białoruski i litewski daje jednak świadectwo prawdzie, że pojęcie wolności przenikało do jego świadomości.

Badania dziejów tego ruchu wnoszą będą niewątpliwie nowe elementy do naszych dotychczasowych jednostronnych w tej materji sądów.

Eugenjusz Gulczyński.

—[o]—

# Ludowe wróżby meteorologiczne na Wileńszczyźnie

Bogate przejawy kultury ludowej na wsi wileńskiej można obserwować m. in. we wróżbach dotyczących zjawisk astronomicznych i warunków, od których zależy zmiany pogody. Wieśniak pracujący od wieków na roli, musiał borykać się z ciężkimi warunkami klimatycznymi, zmuszony był więcej, niż gdzieindziej, badać i poznawać zjawiska atmosferyczne, które wpływały na jego życie, pracę i decydowały o urodzaju. Wszystkie zdobycze w tej dziedzinie lud wijski skrzętnie zbiera i przekazuje z pokolenia w pokolenie. Dlatego też wiele wróżb ma cechy bardzo pierwotne.

Np. w powiecie święciańskim istnieje wśród ludności wiejskiej wiara, że jeśli jesienią śledziona u świni (kosa u kaban) ma ostre końce, to zjawisko wymienne wróży mroźną zimę. We wróżbie tej można dopatrzeć się piętna starożytnej kultury wschodniej (Egipt, Grecja), gdzie przepowiadano przyszłość z wnętrza zwierząt. Zamierzone czasy przypomina tu też zwyczaj przepowiadania pogody z lotu ptaków. Gdy czapla leci z krzykiem w kierunku północnym, istnieje wśród ludu przekonanie, że na trzeci dzień winien być deszcz. Rychle nadejście deszczu zapowiadają jaskółki, krążące nad ziemią, skowronki śpiewające po zachodzie słońca, jastrzębie krążące płaskim lotem nad ziemią. Gdy pojedyncze wrony siadają na samych wiechołkach drzew, jest to dla wieśniaków oznaką, że wkrótce nadejdzie deszcz, śnieg albo ślota. Jeżeli bocian wyrzuca ze swego gniazda jajko lub piskle — jest to zapowiedź suchego lata. Kogut piejący na kurosadzie po zachodzie słońca wróży zmianę pogody na drugi dzień.

Oto również spotykane na Wileńszczyźnie niektóre przepowiednie pogody oparte na obserwacji słońca, księżyca i gwiazd:

Gdy zachodzące słońce przesłania chmura na horyzoncie — na drugi dzień ma być deszcz.

Oznaką nadejścia dżdżystej pogody jest jasna obwódka koło księżyca. Wyraźna pogoda w czasie odmiany księżyca zapowiada jej stabilizację na przeciąg jednej kwadry. Istnieje wśród ludu na Wileńszczyźnie wiara, że czas kilku pierwszych dni nowiu księżyca jest fatalny i nie można w tym czasie siać zboża, zabijać bydła, nie wolno człowiekowi rozpoczynać ważnych spraw życiowych. Okres pełni księżyca ma być najszczęśliwszym czasem.

Gwiazdy bardzo mocno świecące w czasie przedświutu zapowiadają nadejście deszczu. Kolory zorzy wieczornej mają też swoje znaczenie w meteorologii ludowej. Jeżeli zorza wieczorna ma większą ilość błękitu — oznacza to nadejście dżdżystej pogody, gdy przeważa czerwień — wiatr. Zapowiedzią słonecznej pogody jest jasno-żółta zorza wieczorna.

A oto szereg zjawisk fizycznych, na podstawie których ludność Wileńszczyzny przewiduje nadejście deszczu: słońce na staje się wilgotna, kamienie na klepisku w stodole pokrywają się rosą, powstają liczne pęcherzyki przy przelewaniu wody w naczyniach, reumatycy odczuwają ból w kościach, wazon — wróżyła wydziela rosę, bydło na pastwisku „giluje”, dżdżownice i żaby wylażą z nor, zwierzętom i ludziom swędzą wnętrza uszu, dym, wychodzący z kominów, rozściela się po ziemi, słychać z dalekiej odległości odgłosy dzwonów kościelnych, obłoki posuwają się w różnych kierunkach, brak rosy na trawach po upalnym dniu, wiatr „hudzi” w kominie, ludzie ogarnia senność, szczególnie dokuczają i kłają muchy komary, pchły; świnię popadają w dobry humor, (weszło to nawet w przysłowie — ktoś „rozchodził się jak świnia na deszcz”). Słoneczną pogodę zapowiadają następujące zjawiska: gorący dzień i po nim chłodna noc, snujące się w powietrzu pajęczyny, silna rosa wieczorem, ciepły powiew, gdy wieczorem wchodzimy do lasu czy na wzgórze, dym unoszący się z kominów prosto w górę, węgle długo żarzą się w piecach, w południe brzęczą muchy w powietrzu, przelotny deszcz w czasie przedświutu zapowiada też słoneczną pogodę w ciągu dnia. Gdy ptaki

blotne, myszy i trzmięle ścielą gniazda na niskich krzakach i trawach, jest to oznaką, że w ciągu lata będzie mało deszczów.

Pozatem krąży wśród ludu na terenie Wileńszczyzny wiele przypowieści i przysłów, które dotyczą zjawisk atmosferycznych.

Widzimy, że wszystkie prawie wyżej wymienione prognozyki pogody można wytłumaczyć naukowo, nieco gorzej jest pod tym względem z przysłowiami: prawdy, wyrażone w nich mają jakąś swoją tajemnicę. Np. „Jak Marcina na ladzie — tyk Kalady na wadzie”, (przysłowie z pow. brasławskiego). „Jak na Nowy Hod na niebie jasna — dyk w humnie budzie ciasna”. „Kali jasna na Hramnicy — budue awieczek zuby na palicy”. W powiecie święciańskim można spotkać podobnej treści kilka przysłów w języku litewskim i polskim, wszędzie jednak powtarza się ta sama treść, że słońce w czasie święta M. B. Gromnicznej jest przepowiednią wielkich mrozów i choroby na owce. „Jeżeli Piotr z Pawłem (dn. 29.VI) płaczą — ludzie przez tydzień słońca nie zobaczą”. Istnieje wśród ogółu ludności wiejskiej przekonanie, że w następujących dniach winien padać deszcz: Św. Anny dn. 26.VII, M. B. Szkaplernej 16.VII, Św. Jana dn. 26.VI. Na podstawie osobistej obserwacji mogę też stwierdzić, że wierzenia te mają uzasadnienie.

„Kwiecień suchy nie daje dobrej otuchy”. „Kali Piatra razhreitsa — dyk wiastna nia skoro pryspieitsa”. „Czterdzieści męczenników jakich (dn. 10.III) — potem 40 dni takich”. Bardzo często gospodarze odliczają podobne dni rzucając ziarenka bobu do garnka.

Niesposób w ramach tego artykułu zacytować wszystkich wróżb meteorologicznych, gdyż jest ich na terenie Wileńszczyzny niezliczona ilość; ograniczyłem się więc do podania charakterystycznych przykładów.

Dziedzina wróżb meteorologicznych jest bardzo cennym przejawem rodzimej kultury ludowej. Często można spotkać starych gospodarzy, którzy z wielką dokładnością przepowiadają pogodę na czas przyszłych trzech dni, jak również nasilenie opadów w poszczególnych miesiącach i porach roku. W wielu wypadkach porównywałem wiadomości meteorologiczne o gloszane przez radio (chodziło o pogodę na następny dzień) z przepowiedniami wróżbitów wiejskich, ci ostatni mieli więcej racji, niż Pim. W ubiegłym miesiącu miałem takie zdarzenie. Któregoś dnia radio zapowiedziało jasną i słoneczną pogodę. Wiadomość tę powiedziałem pewnemu wiejskiemu „znawcy powietrza” w Komajszczyźnie. Odpowiedział mi: „a jednak przez cały dzień dyszcz będzie cymborył jak z wiadra”. Faktycznie — deszcz padał. Pytam tego człowieka, na podstawie jakich danych przepowiedział deszcz. — „Widzisz pan, mój parsiuk wychodzący na pastwiska miał nastajaszce zakrecona „zawituszka” (ogon) nie w prawa strona — a w lewa. To już wypraktykowana, że będzie deszcz i to przeciągły”. Meteoromija, czyli nauka o prawach dotyczących zmian pogody nie potrafi chyba wytłumaczyć tego rodzaju zjawisk.

Niektórzy uczeni na czele z prof. Bystroniem twierdzą, że kultura ludowa nie posiada cech rodzimych i odrębnych, a jest wyrazem prymitywizmu kultur warstw przodujących, jak szlachta, mieszczaństwo i t. p. Na podstawie zacytowanego materiału można twierdzić, że wróżby meteorologiczne są przejawem kultury ludu, są wytworem bystrej obserwacji tylko chłopca, który od wieków związany jest z pracą na roli; najmniej więc mają tu zasług warstwy przodujące, gdyż styczność ich z naturą bywa zawsze minimalna.

Józef Dubicki.



## Bijans Banku Polskiego w II dekadzie września

W drugiej dekadzie września r. b. zapas złota w Banku Polskim zmniejszył się o 23,9 milj. zł. do 487,7 milj. zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz podniósł się o 9,9 milj. zł. do 18,3 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów wzrosła o 4,5 milj. zł. do 765,0 milj. zł., przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 2,3 milj. zł. do 646,9 milj., natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych wzrósł o 5,4 milj. zł. do kwoty 63,4 milj. zł. i stan pożyczek zabezpieczonych zastawami wzrósł o 1,4 milj. zł. do sumy 54,7 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 15,5 milj. zł. do 38,7 milj. zł. Pozycja „inne aktywne” uległa spadkowi o 18,1 milj. zł. do 144,4 milj. zł., pozycja zaś „inne pasywy” wzrosła o 1,3 milj. zł. do 303 milj. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zwiększyły się o 9,7 milj. zł. do 204,5 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian spadł o 24,7 milj. zł. do sumy 931,4 milj. zł.

Po dłuższym okresie wzrostu zapasów złota w Banku Polskim bilans obecny wykazuje ubytek tego zapasu o około 24 milj. zł. Kwotę tę obrócił Bank Polski na zakup dewiz, potrzebnych na spłatę zobowiązań zagranicznych. — Suma tych zobowiązań, płatnych we wrześniu i w październiku r. b., obejmujących półroczne raty amortyzacyjne i odsetki od państwowych i samorządowych pożyczek zagranicznych, wynosi około 50 milj. zł. Następny więc bilans dekadowy Banku Polskiego, a mianowicie na ul. T. Września rb., wykaże zapewne podobny ubytek kruszcza, jak obecny.

Bank Polski, mając pokrycie statutowe wyłącznie złotem, uzupełnia w razie potrzeby swój zapas dewiz w drodze wymiany złota na dewizy. Zależnie od wysokości dodatniego salda naszego bilansu handlowego oraz od wielu innych czynników może zapas kruszcza złotego w Banku Polskim wykazywać również i w przyszłości — podobnie zresztą jak to stało dzieje się we wszystkich innych krajach — mniejsze, lub większe wahania w obie strony.

## Kobiety w Lidze Narodów

W różnych komisjach i delegacjach w łonie Ligi Narodów zasiadają kobiety; jest ich co prawda w sumie niewiele w stosunku do ogólnej liczby, ale tembardziej przeto zwracają uwagę na terenie genewskim. Wśród delegatek wybitniejsze stanowiska zajmują: hr. Apponyi, wdowa po znanym polityku węgierskim, przewodnicząca piątej komisji L. N., której działalność obejmuje sprawy społeczne; hr. Starhemberg reprezentuje Austrię w jednej komisji, w pierwszej i piątej komisji bierze udział z ramienia rządu ZSRR. Aleksandra Kołontaj; Danja ma swoją delegatkę w osobie p. Forchhammer, Holandję reprezentuje p. A. Kluywer, specjalistka od spraw finansowych w IV komisji, p. Malterre-Sellier figuruje jako delegatka francuska, p. Horsbrugh, członek Izby Gmin, reprezentuje Anglię. Senatorka i inspektorka pracy, p. Hesselgren, reprezentuje ojczystą Szwecję, p. H. Hubicka jest delegatką polską, Litwę reprezentuje p. Ciurlionis, Rumunję — poetka p. H. Vaccarescu, Australję — p. Richbieth, Kanadę — p. Kydd, Czechosłowację — p. Bernadova, Norwegię — p. Renz, Chiny — p. Yen-Chen.

Lista powyższa obejmuje wszystkie delegatki, wchodzące w skład Ligi Narodów i jej komisji.

## Transport amunicji w Abisynji



Transport amunicji z Addis-Abeby do pogranicznych okręgów abisyńskich. Do transportu używane są muły.

## Zdemaskowanie głównych agentów Kominternu we Francji

Sprawa aresztowanych przed kilku dniami w Strasburgu Duńczyka Nielsena oraz Niemki Schaekenreuterówny pod zarzutem szpiegostwa zaczyna przybierać dość sensacyjny obrót. Za równo Nielsen jak i Schaekenreuterówna są wysłannikami organizacji komunistycznych, których centrale mieszczą się w Berlinie i Moskwie. Przy Nielsenie znaleziono wykaz wszystkich tajnych agentów trzeciej międzynarodówki, oraz nazwiska wybitnych komunistów francuskich. W mieszkaniu zaś Niemki Schaekenreuterówny znaleziono poważne sumy pieniędzy dochodzące, jak podaje prasa, do kilku milionów. Przypuszczają, że sumy te miały być obrócone prawdopodobnie na propagandę wyborczą we Francji, jak również na akcję wywrotową w głównych przemysłowych centrach francuskich.

Onegdaj dokonana została rewizja w drukarni komunistycznego pisma w Strasburgu. — Znalaziono tam szereg niezmiernie doniosłych

dokumentów, dotyczących aresztowanych. Dzieniki twierdzą, że ma się tu do czynienia prawdą podobnie nietyłe ze szpiegami, ile z głównymi delegatami trzeciej międzynarodówki, wyznaczonymi do kierowania propagandą komunistyczną we Francji. (Pat).

## Urzędy pocztowe będą sprzedawać czasopisma

Z dniem 1 października rb. Ministerstwo Poczty i Telegrafów zamierza wprowadzić w życie nową usługę, a mianowicie urzędy i agencje pocztowe będą sprzedawać czasopisma, przesyłane im bezpośrednio przez wydawców.

Inowacja ta będzie nie tylko wielkim

udogodnieniem dla czytelników i prenumeratorów, zwłaszcza na prowincji, lecz niewątpliwie przyczyni się również w znacznym stopniu do rozwoju czytelnictwa wśród najszerszych warstw ludności.

—[o]—

# LIST OTWARTY

## do Dyrektora Archiwum Państwowego w Wilnie p. Wacława Gizbert-Studnickiego

W związku z artykułem jaki ukazał się w czasopiśmie „Front Pracy” z września 1935 r. nr. 2, p. t. „Jak uniknąć wstydu dla Wilna”, prosimy o następujące wyjaśnienia:

1) Czy znana Panu jest treść wyżej wzmianowanego artykułu, oraz czy umieszczony pod nim podpis „Wacław Gizbert Studnicki” jest autentyczny. O ile tak, to czy umieszczone w tym artykule oświadczenie podtrzymuje Pan w dalszym ciągu w brzmieniu następującem:

„Oświadczam w sposób kategoryczny, co gotów jestem stwierdzić nawet pod przysięgą, że przypisywane przez autora życiorysu p. Hermanowiczowi (w nr. 27 Kurjera Wileńskiego) fakty: założenie przez p. Hermanowicza P.O.W. w Wilnie, również jakoby przez tegoż Związku Bezpieczeństwa Kraju i opowiadania, — iż tenże p. Hermanowicz stał, jakoby na czele (?) Bezparyjnego Komitetu Wyborczego z czasów Litwy Środkowej — nie są zgodne z prawdą”.

2) Czy wobec tego znana jest Panu treść ustępu, traktującego o życiorysie p. Hermanowicza, w następującem brzmieniu według „Kurjera Wileńskiego” (na który Pan również powołał się): „Był jednym z członków założycieli P. O. W. i „Związku Bezpieczeństwa Kraju” na terenie Wilna”.

3) Czy niżej podana odbitka fotograficzna zaświadczenia, podpisanego „Wacław Gizbert Studnicki”, jest fotografią dokumentu autentycznego:

*Zaswiadczenie*

*Minijem stwierdzeniem, że znam od dawna  
p. Stanisława Hermanowicza  
o którym pamiętam, że kiedyś potajemnie  
skryczył niemieckim zbrodniarzem  
w jego własnym mieszkaniu w Tomie  
p. Janusz mury (Zawalca 3) P.O.W.  
należał do członków tej organizacji.  
Stanisław Hermanowicz*

*Wacław Gizbert Studnicki*

*Wilno dn. 10 / XI 34 r.  
ul. Teatralna 4 n. 6*

4) Czy znana Panu jest treść artykułu w wydawnictwie „Wilno Wyzwolone”, w którym na str. 60 jest napisane: „Na czele Z. B. K. stanął Zarząd, który stanowili: 1) Jan Adamowicz, rolnik, 2) Józef Bartoszewicz, 3) Aleksander Chomiński, 4) Mieczysław Engel, adwokat, 5) Józef Godwod, inżynier, 6) Stanisław Hermanowski, buchalter, 7) Tadeusz Kiersnowski, student, 8) Bronisław Krzyżanowski, adwokat, 9) Franciszek Lewkowicz, 10) Stefan Mickiewicz, adwokat, 11) Zygmunt Nagrodzki, kupiec, 12) Pac Pomarnacki, 13) Leon Perkowski, 14) Wacław Studnicki, 15) Bolesław Wścieklica”. Czy nie uważa Pan, że zamiast mylnie podanego nazwiska „Stanisław Hermanowski, buchalter”, powinno być „Stanisław Hermanowicz, buchalter”. Czy zaświadczenie poniższe, wydane przez p. Zygmunta Nagrodzkiego nie stwierdza pomyłki, popełnionej w podaniu nazwiska:

ZASWIADCZENIE

Wilno, dnia 22 września 1935 r.

Na prośbę p. Stanisława Hermanowicza niżej, jako jeden z założycieli i członek Zarządu Z. B. K. stwierdzam, iż w jednolitym ce z r. 1930 p. t. „Wilno Wyzwolone”, nazwisko jego zostało podane omyłkowo. Na stronie

60 tego wydawnictwa, w wierszu 27—ym od góry wydrukowano: „Stanisław Hermanowski” powinno zaś być: „Stanisław Hermanowicz”.  
Zygmunt Nagrodzki.

5) Czy niżej podana odbitka fotograficzna z części deklaracji ideowej Bezparyjnego Ko-

*Uważaj Sejm Wileński jedynie jako Sejm  
Orzekający.  
Domagacie się bycia powojennym przez Sejm Orzekający  
z Wilnie uchwały o wcieleniu bez zastrzeżeń  
do Polski Wileńszczyzny oraz tych ziem polskich,  
które znajdują się w paśmie neutralnym i pod  
Władzą Litwy Kowieńskiej, a które tak samo  
dąży do wstąpienia do Polski, jak reszta  
już od wrogów ceji Wileńszczyzny.  
Przed dążyć do rozciągnięcia Starego Sejmu  
uaktywizować po wcieleniu Wileńszczyzny do  
Polski.*

*Wacław Studnicki*

UWAGA. Nadmieniamy, iż na oryginale deklaracji podpis „Wacław Studnicki” figuruje między innymi podpisami jako 8—my. Podpis „Stanisław Hermanowicz” zajmuje 2—gie miejsce. Podpisy: Stanisława Hermanowicza i in-

Zarząd Klubu „WŁÓCZEGÓW”:

nych osób uskuteczniłone są przeważnie atramentem fioletowym, na który nie reaguje kłosa fotograficzna i dlatego nie są uwidocznione na odbitce.

Stanisław Poczubutt-Odlanicki — wiceprezes  
Stanisław Symonowicz — kanclerz  
Tadeusz Czernik — skarbnik  
Stanisław Turlo.

Wilno, dn. 24 września 1935 r.

## Nowy gmach szkoły powszechnej w Podświliu

Praca nad kulturalnym podniesieniem ludności oraz nad jej obywatelskim uświadomieniem jest przez KOP uważana za pracę równie ważną, jak strzeżenie granic państwa. Tak swoje zadanie rozumiejąc, baon i szwadron „Podświle” w Podświliu postanowił wybudować trzyklasową szkołę, na ławach której obok dzieci oficerów i podoficerów uczęszczałyby dzieci z chat polskich i białoruskich.

Na cele budowy tej szkoły każdy z oficerów i podoficerów dobrowolnie opodatkował się, składki tą drogą zebrano wyniosły dziewięć tysięcy złotych. Równocześnie postanowiono zwrócić się do miejscowej gminy i do ludności z prośbą o współpracę. Gmina oraz ludność złożyła na budowę tej szkoły ponad sześć tysięcy. Wspólnym wysiłkiem wojska i ludności w ciągu kilku miesięcy został wybudowany piękny gmach szkolny.

22 września b. r. odbyło się uroczyste otwarcie i poświęcenie tej nowej placówki w Podświliu. Na uroczystość przybył starosta powiatowy z Głębockiego p. Suszyński ze swoim zastępcą p. Zabielskim, inspektor szkolny p. Chruścił, delegacje oficerskie z Łuzek i z Głębockiego, liczne rzesze ludności z dalszych i bliższych okolic oraz cały garnizon „Podświle”.

Uroczystość rozpoczęła się w miejscowym kościele garnizonowym, gdzie ksiądz kapelan Pieślak odprawił mszę św. i wygłosił okolicznościowe kazanie. Po nabożeństwie uczestnicy zebrał się

przed nowym budynkiem szkolnym. Tu ppłk. Rzedzicki dowódca baonu „Podświle” wygłosił do zebranych przemówienie, zaznaczając, że oficerowie i podoficerowie garnizonu postanowili wybudować tę szkołę, gdyż sprawa szkolnictwa polskiego jest ich sercu równie bliska, jak bezpieczeństwo granic. Skolei zabierali głos p. starosta oraz inspektor szkolny. Obaj mówcy w gorących i serdecznych słowach dziękowali wszystkim, którzy się przyczynili do powstania tej nowej placówki.

Licznie zebrana ludność gorąco i erdecznie oklaskiwała mówców, wznosząc okrzyki na cześć rządu, wojska, i szkolnictwa polskiego. Szczególnie gorącą owację na cześć oddziałów KOP zgłosiła ludność w czasie przemówienia dowódcy Baonu.

Po przemówieniu p. starosta Suszyński otrzymane z rąk ppłk. Rzedzickiego chorągwie narodowe przy dźwiękach Hymnu Narodowego zawiesił na budynku szkolnym oraz przeciął taśmę, do konywując tem aktu uroczystego otwarcia szkoły.

Ks. Pieślak dokonał poświęcenia budynku szkolnego.

Po tej uroczystości koło „Rodziny Wojskowej” podejmowało działalność szkolną śniadaniem oraz rozdało bezpłatnie biednym uczniom tej nowej szkoły 53 podręczniki szkolne. E. Nałęcz.

—[o]—

## Dziesięcioletni fakir

W kraju azowsko—czarnomorskim w okresie ostatnich trzech miesięcy zatrzymano i internowano w przytułkach przeszło 3000 dzieci „bez przynależności”. Między nimi zwrócił powszechną uwagę na siebie chłopiec—fakir. Na piersiach miał schowane jadowite żmije stepowe, z którymi urządził przedstawienia. Zmija na jego rozkazy poruszały się tak, jak sobie życzył, usypiając w najniemożliwszych pozycjach. W ten sposób zarabiał na życie. Kiedy zapytano małego fakira, ile ma lat i jak się nazywa, odpowiedział, że ma 10 lat i nazywa się Wania Bolszakow. Jego brat, który jest zootechnikiem wypędził go z domu. Miał wówczas 8 lat. Już dwa lata zarabiał na siebie jadowitemi żmijami. Powiedział też, że słuchają go koty. I rzeczywiście na jego rozkaz żyły sierz, miauczały, zasympiały, wszystko na rozkaz. Małym fakirem zainteresowali się lekarze i będą badać jego zdolności hipnotyczne. Cp.

## TEATR NA POHULANCE

Dziś o godz. 8 ej wiecz.  
uroczyste otwarcie nowego 1935/36  
sezonu teatralnego

DAMY i HUZARY

## Przed szybą księgarską (Wrażenia nauczyciela wiejskiego)

Już po wakacjach. A właściwie, czy one były? Wszak ani ćwiczeń wojskowych, ani różnych kursów zawodowych, wreszcie pracy fizycznej w domu (gotowanie, sprzątanie, noszenie i wynoszenie wody, rąbanie drzewa, chodzą do gminy w sprawie remontu szkoły i t. d.) podczas wakacji — zaliczyć do odpoczynku nie można. Ale ko go to może obchodzić? Formalnie już po wakacjach i basta, Nowy rok szkolny nabiera codziennie większej mocy urzędowej.

Biedny pedagog wiejski najmuje furmankę i jedzie dziesiątki kilometrów do miasta, by zorientować się tam we wszystkim, co mu jest niezbędne przy realizowaniu nowych programów, których osią jest: „Polska i jej kultura”.

Po otrzymaniu dzienników lekcyjnych (ze wszelkimi dodatkami) z Inspektoratu Szkolnego — spaceruje on po bruku miejskim, by nabrać przekonania (na zapas), że posiada jeszcze twardy grunt pod nogami. Ucieszony tem ożywczem przekonaniem, zatrzymuje się przed szybą i potyka wprost takie oto tytuły najnowszych wydawnictw z jego dziedziny za interesowania. (Autorów nie podaje, gdyż reklamy są płatne): „Dziecko wsi polskiej” zł. 7, „Dziecięstwo i młodość” zł. 12, „Jak poznać uzdolnienia uczniów” zł. 6.80, „Jak sobie dziecko świat przedstawia” zł. 9.50, „Reforma wychowania” zł. 5.60 i t. d. i t. j.

Oblicze pedagoga mieni się jak tęcza, to się uśmiechnie jak dziecko, to znów ściska usta. Uśmiech to tytuł książki, skurecz ust — to jej cena.

Przetarł oczy i czoło nieborak i jak cień posunął dalej. Dokąd? A no, w stronę furmanki, kupując po drodze bochenek razowego chleba (na cały tydzień) i nieco innych produktów spożywczych oraz bańkę nafty (na jesienne wieczory).

Z takim oto „bodźcem” wrócił na wieś oświatowiec ludowy. Nazajutrz furman siał o zimnie, on zaś — kulturę.

J. Hopko.

## Podział nowego miliona



P. Kazimierz Czartoryski, uwidoczniiony na fotografii, jest właścicielem jednej z ćwierci N-ru 163.490, na który dn. 21 bm. padła wygrana miliona złotych. Mieszka stale w Poznaniu, gdzie zajmuje się interesami handlowymi. Zapytany, co zamierza zrobić z wygranymi 200.000 zł., odpowiedział:

— Szczęście spadło na mnie tak niespodziewanie, że narazie nie orientuję się, co zrobić. Chwilowo zatrzymam pieniądze w Banku Góspodarstwa Krajowego, gdyż wiem, że tam im będzie najbezpieczniej. Uważam sobie za obowiązek część wygranej wypłacić p. Ch., która na numer ten grała w poprzednich loteriach, a będąc osobą biedną grać przestała. Teraz będzie mogła znów próbować szczęścia.

Próba udać się może tem łatwiej, że 34-ta Loteria daje, niezależnie od normalnych nowszych graczom w postaci wygranych dziennych. Będą one wylosowane w każdym dniu ciągnie nie, a wysokość ich wynosi w pierwszych trzech klasach 25.000 zł., w 4-tej zaś — 30.000 zł.

W klasie I-ej, której ciągnięcie rozpoczyna się 18 października wygranych dziennych będzie cztery, nie licząc normalnych, z których najwyższa wynosi 100.000 zł.

Właścicielka drugiej ćwierci, siostra zakonna z Poznania, zapowiedziała swoje przybycie do Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej. — Właścicielem trzeciej ćwierci jest p. C. Rotenberg z Warszawy, o czwartej ćwierci brak wiadomości, czyżby jej właściciel nie wiedział jeszcze o swem szczęściu?

## Ślady po człowieku pierwotnym nad jez. Serenczany

Swego czasu wspomniane było na tem miejscu o śladach osadnictwa prahistorycznego w gm. lyntupskiej. Chodziło szczególnie o większą ilość grobów ciałopalnych, które zauważono w tamt. lasach. Wpobliżu tych obiektów znajduje się jez. Serenczany, okolica którego zainteresował się obecnie p. L. Małachowski, kierownik szkoły w Górnicy. W ub. tygodniu znalazł on na wspomnianym terenie toporek kamienny. Z południo-

wej strony jez. Serenczany zostało też zauważone wczesnohistoryczne grodzisko zw. Piłkalinia. Na wzgórzu tem istnieje już zaścianek podobnej nazwy. Na wschodnim skraju wsi Górnica, tuż przy jeziorze, widnieje wielki kurhan, którego przeszłość związana jest też z czasami zamierzchłymi. Forma jego i sposób budowy nie przypomina grobu ciałopalnego. Jest to prawdopodobnie pradawny kopiec obrządkowy. J. D.

# Wieści i obrazki z kraju

## Święciany

**— POWIATOWE ZAWODY STRAZACKIE.** W ŚWIECIANACH. Straże Pożarne pow. święciańskiego dzięki usilnej pracy Zarządu Oddz. Pow. Zw. Str. Poż. R. P. na czele z p. prezesem Bolesławem Gościńskim — złożyły egzamin sprawności na zawodach powiatowych w Święcianach w dniu 22 września 1935 r.

Już od samego rana zaczęły przyjeżdżać do Święcian poszczególne Straże. W przeddzień przyjechała straż ze Świra z orkiestrą.

W zjeździe wzięło udział 9 straży pożarnych w liczbie około 150 ludzi i delegacje pozostałych straży.

Na terenie pow. święciańskiego istnieje 41 Ochotniczych Straży Pożarnych.

Po zgromadzeniu się wszystkich OSP na rynku, przybył p. starosta Dworak — prezes Rady Oddz. Pow. Związku Straży Poż. R. P., któremu raport zdał komendant zjazdu p. Witold Jankiewicz.

Po raporcie i przeglądzie oddziałów, dokonany przez starostę straż w zwartym szyku ze sztandarem i orkiestrą na czele pomaszerywały do kościoła parafialnego, gdzie wysłuchały Mszy Św.

Defiladę przyjął starosta Dworak w toczniu przedstawiciele władz i organizacji społecznych, którą sprawnie przeprowadził komendant zjazdu p. W. Jakiewicz.

Następnie odbyły się, przy huku petard, na rynku pokazy z obrony przeciwlotniczo-gazowej zorganizowane wspólnie z Obwodem Powiatowym LOPP. Pokazy te wypadły bardzo dobrze.

Po pokazach odbyły się zawody na placu przed remizą straży święciańskiej. Do zawodów powiatowych stanęło 4 straż, a mianowicie OSP Święciany, pod dowództwem nac. Wiktora Zielińskiego, OSP. Nowo-Swięciany pod dowódz

twem nac. Kaca Eljasza, OSP Hoduciszki pod dow. nac. Joffe Rafaela i OSP Podbrodzie pod dowództwem nac. Olszewskiego Mieczysława.

I-sze miejsce zajął OSP Nowo-Swięciany, II miejsce Święciany, III Hoduciszki i IV Podbrodzie.

Jako nagrody Straże które zdobyły pierwsze, drugie i trzecie miejsce otrzymały od Wileńskiego Okręgu Wojewódzkiego Zw. Str. Poż. R. P. dyplomy honorowe.

W zawodach Rejonowych szkolnych pierwsze miejsce uzyskała Ochotnicza Straż Pożarna Komaje, II miejsce OSP Lyntupy. Na uznanie zasługuje orkiestra straży świrskiej, która została niedawno zorganizowana.

**— RECITAL FORTEPIANOWY SZPIŃALSKIEGO.** W piątek, dnia 27 bm. o godz. 8 wiecz. w sali miejscowego Gimnazjum Państw. odbył się recital fortepianowy p. Szpińskiego z programem następującym: 1. Scarlatti — sonata e—dur i e—dur; 2. Chopin — sonata h—moł; 3. Debussy: a) blaski na wodzie, b) taniec Pułki, c) general Lavine; 4) Mompon — a) dziećmi w ogródku, b) Gitarzysta; 5) — 3 tańce kubańskie.

Recital ten jest dla Święcian i okolicy wyjątkową okazją usłyszenia dobrej muzyki w wykonaniu utalentowanego artysty na dobrym instrumencie, gdyż Gimnazjum posiada koncertowy fortepian, P. Szpiński dał się już poznać Święcianom na koncercie, jaki dał w maju rb.

## Dziśna

**— SZKARLATYNA.** W Dziśnie zanotowano szereg wypadków zachorowań na szkarlatynę wśród uczącej się młodzieży. Na miejsce wyjechała z Głębokiego kolumna epidemiczna i zastosowała szereg środków ochronnych. W związku z tem przerwano naukę w szkole powszechnej do czasu zlikwidowania epidemii.

## Głębokie

**— BUDOWA NOWEJ SZKOŁY.** W powiecie dziśnieńskim we wsi Podorec powstał komitet budowy 3-klasowej szkoły powszechnej.

Całkowity materiał został już przygotowany i zarząd niebawem przystąpi do budowy gmachu.

**— ODBYŁY SIĘ TU ZAWODY REJONOWE OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH** według grupy 4, w których brały udział 2 drużyny męskie i 3 żeńskie. Po zawodach odbyło się eliminacyjne strzelanie do zespołu o mistrzostwo OSP. W strzelaniu brało udział 25 strażaków i 15 samarytanek.

Na wyróżnienie zasługują drużyny: męska z Głębokiego i żeńska służba samarytańska z Głębokiego i Zalesia.

## Brasław

**— MEMORJAŁ W SPRAWACH GIMNAZJUM** W czasie pobytu Ministra WR. i OP. w Brasławiu, podczas inspekcji powiatu, Zarząd Stowarzyszenia Szkoły Średniej w Brasławiu złożył na ręce p. Ministra memorjał, w którym wskazują na specjalne warunki gimnazjum w Brasławiu, prosili p. Ministra o udzielenie pomocy w prowadzeniu gimnazjum. Pomoc ta byłaby dwójaką: 1) wyposażenie gimnazjum w potrzebny sprzęt (gabinet fizyczny i chemiczny) — oraz 2) budowa gmachu pod gimnazjum. W chwili obecnej Stowarzyszenie wyposażyło gimnazjum w najniezbędniejsze przyrządy. Jeśli chodzi o budowę gmachu pod gimnazjum, to sprawa ta jest również palącą, tembardziej, że w roku przyszłym ma być uruchomionych 6 klas. W tym celu Stowarzyszenie prosiło p. Ministra o poparcie prośby, którą Stowarzysze

nie złożyło na ręce Pana Wojewody Wileńskiego w sprawie oddania na gimnazjum jednego z domów na kolonii urzędniczej oraz o udziale nie 10.000 zł. subydjum na doprowadzenie tego domu do stanu odpowiadającego wymogom szkolnym.

**— PIĘKNY BILANS PRAC KOLUMNY OCNZNEJ P. C. K.** W ostatnich dniach opuściła teren powiatu brasławskiego kolumna oczna PCK, która w ciągu 3 miesięcy letnich udzielała bezpłatnych porad lekarskich w Miorach, Widadach i Brasławiu. Ogółem w tym czasie udzieliła 18814 porad oraz dokonała 459 operacji ocznych. Poważniejsze operacje dokonywane były w miejscowym szpitalu sejmikowym. Ogółem na liczba dni szpitalnych wynosi 238. Chorzy z dalszych okolic otrzymywali na miejscu jedno razowy posiłek w postaci zupy i chleba zupełnie bezpłatnie. Akcją żywienia chorych w Miorach i Widadach zajęły się oddziały ZPOK, a w Brasławiu siostry pogotowia sanitarnego. Dzięki niestrudzonej pracy kierowników kolumny w Widadach dr. Prościwiczówny, a w Brasławiu i Miorach dra Malinowskiego, kolumny czynne były od rana do wieczora.

**— ZNOWU ŚMIERTELNA BÓJKA.** W czasie bójki na zabawie w kol. Koleśnik, gm. przebrodzkiej, zostali ciężko poranieni nożami bracia Jan i Sadołiej Kowalowie, mieszkający kol. Rodziewiczyszczyna, gm. slobódzkiej. Sadołiej Kowalów wkrótce zmarł, zaś Jana odwieziono do szpitala. Sprawców bójki i zabójstwa zatrzymano.

## Grodno

**— POŻAR STERT ZBOŻA.** Na polach maj. Czterona, pow. grodzieńskiego, spaliły się dwie sterty zboża, należące do dzierżawcy maj. Stanisława Szycańskiego. Jak się okazało ogień zaprószył 10-letni pastuszek Jan Miłaszewicz

## Kurjer Sportowy

### Przed decydującym meczem o wejście do Ligi

Od samego początku Ligi piłkarskiej Wilno rokrocznie dobija się do jej bram, ale niestety rokrocznie w jesieni przy samych rozgrywkach finałowych Wilno przegrywało. Najciekawsze walki odbyły się w dwóch ostatnich latach. Poziom piłkarstwa wileńskiego, reprezentowany przez silną drużynę WKS. Smigły znacznie podniósł, ale mimo wszystko drużyna wileńska nie potrafiła zakwalifikować się do Ligi.

Mecze o wejście do Ligi mają już w Wilnie swoją tradycję sportową. W jesieni następuje znaczne ożywienie w sporcie, na trybunach zbierają się tłumy widzów, a gdy drużyna nasza walczy w innym mieście, całe sportowe Wilno czeka wiadomości. Najlepiej o tem może my powiedzieć, dziennikarze. Do redakcji dzwonią telefony z telefonami. Bywa nie raz, że mecz w obliczeniu ma się zakończyć koło godz. 17, a już kilka minut przed 17 szeregi osób zapytuje o wynik spotkania. Mówi to wyraźnie o wielkim przywiązaniu szeregu ogólnego sportowców wileńskich do drużyny WKS. Smigły, która jest pupilem sportu wileńskiego, jego nadzieją.

Ubiegła niedziela przyniosła nam smutną wiadomość. Wojtkowski przegrał w Lwowie 2:0 z jedną z najstarszych, a dla odmłodzonej drużyną Czarnych. Rewanż spotkania odbędzie się w niedzielę na stadionie reprezentacyjnym w Wilnie.

Chcąc zakwalifikować się do dalszych walk finałowych, chcąc mieć jeszcze nadzieję, wejścia do Ligi, trzeba wygrać mecz różnicą przynajmniej 3-ch bramek.

Czy jest to możliwe? Oczywiście, że tak, zwłaszcza, że wojskowi w Lwowie byli drużyną lepszą od Czarnych, mieli przewagę, ale nie mieli szczęścia, zabrakło im ciągu na bramkę i wykończenia szeregu akcji.

Nie trzeba więc tracić nadziei, musimy wszyscy wierzyć, że WKS. Smigły, że 11 graczy wybiegnie na boisko z wiarą w zwycięstwo.

Nie chcemy radzić jak mają grać wojskowi, należy to do trenerów i kierowników, ale ze strony pragniemy zrobić jedną małą uwagę.

Postawie panowie wszystko na jedną kartę. Dziś już nie (Dalszy ciąg na str. 8-ej).

## Pełna tabela wygranych

w 15-m dniu ciągnięcia 4-ej klasy 33 Państwowej Loterii Klasowej

### I ciągnięcie

#### Wygrane pocieszenia po 50 zł.

441 87 581 86 91 736 79 801 1136 48  
247 385 487 89 532 67 935 2212 350 98  
506 88 643 61 79 242 519 805 43 936 44  
76 3027 77 78 113 242 50 79 415 86 574  
84 69 4730 800 987 4092 172 96 245 403  
9 555 807 23 56 975 5193 229 492 737  
838 975 6002 175 202 11 47 428 88  
694 7099 108 82 244 96 404 532 84 706  
861 8280 93 350 52 508 674 95 757 84  
854 912 26 66 9035 80 90 460 502 16  
95 665 820 24 56 77 951 87

10050 70 73 86 109 71 291 392 94 525  
653 898 903 1128 63 314 492 681 865  
78 84 917 42 72 12052 59 105 55 80 205  
348 439 533 97 735 99 892 929 43 13034  
83 183 86 210 52 301 11 47 435 603 34  
47 76 97 849 14000 38 136 209 20 47  
311 50 61 85 430 518 673 88 718 28 944  
15034 39 46 54 180 373 578 602 15 704  
830 40 96 919 63 99 16125 61 348 492  
501 3 39 646 95 786 87 840 17045 309  
538 665 905 18113 72 89 202 311 421  
544 70 649 814 929 64 74 19186 385 402  
28 609 19 759 859 973

20078 79 127 62 92 209 51 95 312  
618 30 33 95 773 957 94 21113 277 90  
322 454 55 534 628 859 912 17 22163  
77 246 353 474 595 652 732 42 842 91  
902 23003 22 77 293 390 435 62 561 77  
701 52 837 24094 131 37 52 59 340 41  
94 429 553 622 43 733 34 57 838 60  
25199 36 410 40 84 517 59 602 57 752  
877 26059 81 85 165 278 335 47 478 516  
77 651 944 97 27049 127 314 33 67 464  
503 672 81 83 793 876 925 34 37 28068  
95 362 68 87 423 51 51 996 613 23 35  
62 67 751 77 895 29074 79 102 294 325  
503 16 637 40 44 799 844 48 984

30081 105 96 206 95 345 552 728 42  
71 836 50 31047 115 66 81 227 38 64  
328 445 503 26 41 56 639 753 90 884  
908 95 32001 32 63 76 138 42 201 332  
38 73 446 51 501 3 651 59 746 49 65  
76 809 930 97 33036 83 100 79 201 13  
16 64 72 309 28 87 465 85 500 12 76 79  
95 654 94 724 51 72 809 34032 120 90  
222 83 321 486 565 602 8 36 68 785 800  
83 87 959 67 35109 49 212 79 309 406  
618 20 97 719 36028 63 65 139 84 320  
56 423 548 75 83 87 637 82 87 748 846  
60 62 934 69 37101 321 539 43 48 82  
669 72 705 18 20 39 49 62 88 920 79 80  
38046 107 33 42 55 308 37 409 20 39 40  
51 68 543 52 99 616 18 809 909 27 39033  
97 104 41 78 205 18 97 490 511 52 706 73  
832 85 934 93

40001 52 70 104 38 46 51 86 203 43 59  
82 305 490 503 615 49 58 59 769 928  
41003 245 93 390 411 87 522 683 95 711  
823 57 960 42045 83 100 75 336 88 93 449  
592 651 783 96 878 941 60 43027 105 20  
336 44 59 93 544 53 631 71 75 705 7 24 25  
818 25 62 947 60 69 44023 30 395 503 53  
86 613 748 58 808 38 56 905 86 45140 48  
54 297 324 60 402 535 702 39 831 57 945  
46048 55 135 321 23 49 442 512 66 83 708  
78 824 52 47036 79 199 222 83 359 419 36

91 566 662 714 21 57 800 68 83 951 54 73  
48112 221 305 7 408 52 538 60 61 619 741  
830 72 933 49031 38 181 200 68 335 74  
405 564 90 650 744

50003 64 86 127 68 208 85 93 311 44  
60 91 93 421 43 505 92 706 14 36 810 33  
97 51169 227 381 466 571 608 736 824 77  
52029 112 91 229 65 79 300 5 43 67 477  
533 40 50 52 610 96 758 78 844 54 968 95  
53067 150 224 87 315 51 65 82 438 49 91  
529 95 617 24 730 65 80 885 96 905 19 57  
79 54016 17 39 320 467 93 564 601 754 66  
80 91 829 79 81 98 962 55049 96 256 93  
399 626 45 95 717 33 824 75 913 51 67  
56015 84 176 254 66 95 307 12 46 62 435  
522 47 84 637 701 28 69 803 50 911 51 74  
57102 23 67 57 64 353 414 31 520 44 620  
61 99 702 8 62 70 903 9 62 85 58075 85  
111 21 22 85 207 301 440 71 523 33 719  
807 40 940 70 59006 10 147 52 230 320  
69 419 514 27 36 615 29 89 700 810 21  
31 77 906 84

60059 221 26 49 55 58 315 67 513 22 47  
602 67 80 96 745 70 77 801 39 83 944 68  
61111 23 32 64 72 265 332 433 44 520 70  
82 602 735 73 800 15 62265 30 64 85 94  
41 547 70 612 703 52 63 819 43 83 63069  
201 32 337 57 416 52 77 99 522 25 80 96  
603 74 85 717 935 39 59 64042 63 130 85  
233 300 28 67 74 400 54 89 572 761 71 845  
942 68 65027 75 120 98 282 89 330 33 43  
410 67 521 22 43 630 79 754 63 801 35 58  
78 66128 228 58 87 413 510 51 88 96 630  
98 728 34 41 813 70 906 67014 43 46 62  
124 46 66 82 361 81 409 44 59 507 47 857  
925 43 68027 55 139 67 235 82 317 79 81  
89 460 636 71 93 735 64 845 67 80 950 86  
98 69063 82 245 312 43 44 76 80 402 27  
44 65 532 45 704 30 47 65 81 801 907 19  
97

70010 18 102 21 230 576 97 733 76 844  
924 32 72 71148 59 265 333 51 61 413 504  
93 800 72055 199 218 91 397 52 68 884  
41 67 805 21 74 985 73009 24 64 80 84  
286 309 13 50 65 91 410 34 509 50 95 640  
68 81 729 842 76 74014 26 125 210 96 339  
54 443 84 586 610 24 27 731 49 841 83 915  
17 75032 51 167 86 96 218 45 71 332 82  
94 463 590 611 30 87 712 13 33 816 31 78  
953

76012 108 24 45 89 205 459 78 672 710  
811 33 935 46 85 77093 226 44 49 397  
414 62 87 90 589 832 82 990 78192 225  
33 93 472 540 48 54 72 605 37 73 89  
706 34 53 79085 160 89 242 340 86 430  
559 62 18 843 65 948

80057 206 88 308 21 43 464 517 823  
978 80 93 81090 93 104 217 432 74 569  
70 80 613 35 90 769 84 97 837 84 913 61  
75 82014 29 150 56 79 85 264 336 52 429  
507 57 718 93 806 61 62 63 901 83000  
11 41 182 301 430 56 73 572 648 705 66  
55 67 70 821 910 32 85 84000 19 49  
206 318 37 43 75 546 636 738 96 922  
27 33 87 90 85129 93 212 57 61 342  
458 510 57 657 892 925 86092 258 446  
84 86 563 83 919 73 87085 268 99 303  
33 40 739 84 87 916 88086 51 91 125  
40 49 404 65 506 49 68 79 638 852 941  
89038 120 97 240 418 52 606 36 737 969  
90085 93 107 354 469 537 83 706 16  
90898 955 56 91031 40 52 78 137 38 249  
456 79 576 750 95 813 45 92028 70 94

135 60 227 313 33 467 71 88 92 505 7  
61 99 680 96 755 93093 157 200 28 70  
333 45 418 63 99 591 662 751 830 74 86  
94027 47 295 303 414 50 81 89 514 35  
81 704 825 942 74 9508 5493 508 88 93  
654 87 99 766 93 834 950 96001 18 33  
131 75 348 406 587 606 16 51 55 90  
754 8 596 828 51 78 82 973 97016 44 47  
54 190 289 318 20 23 72 424 62 504 38  
41 672 816 978 96 98064 68 75 182 235  
384 92 634 74 728 29 54 888 900 10 47  
99039 18 70 134 56 250 52 66 307 41 61  
75 482 98 505 22 60 629 85 71 737 871  
82 97 931 90

100038 68 179 304 5 491 528 5 357 93  
615 65 66 69 781 803 20 61 68 904 15  
101010 94 160 216 43 63 79 98 390 443  
561 609 96 786 810 50 953 58 102052 70  
157 66 76 416 68 507 18 56 616 74 711  
21 24 49 91 810 62 70 71 92 907 30  
103008 42 204 97 324 417 58 538 664 78  
85 737 86 866 945 62 104158 451 63 507  
43 77 83 686 716 17 18 57 821 46 912 24  
41 105025 149 97 201 460 62 64 73 568  
768 953 106003 175 222 26 47 359 87  
410 92 908 107049 99 178 210 12 99 346  
82 516 614 28 761 822 957 67 108075 192  
213 79 312 14 475 99 513 16 678 732  
67 800 32 39 58 62 900 94 109003 41 178  
270 349 411 45 47 55 66 527 53 65 677  
768 82

110040 119 29 79 82 422 519 83 667  
87 862 989 111005 08 15 172 87 225 65  
68 317 69 85 96 424 49 86 98 558 628  
57 64 733 822 79 90 112023 167 343 444  
94 514 20 70 73 89 760 81 83 113005  
32 71 100 94 359 431 97 576 88 616 43  
782 808 928 72

114032 35 82 118 51 267 338 49 63 425  
57 66 504 47 676 725 69 92 94 95 822 63  
924 50 81 115005 21 31 157 92 274 347 82  
485 90 587 636 76 749 79 839 82 930  
116062 92 196 293 390 473 89 594 679  
80 82 775 117008 48 90 104 30 54 69 91  
292 362 415 17 26 87 564 89 666 740 897  
966 75 118082 86 203 396 423 534 76  
31 35 43 803 9 59 924 119015 54 104 46  
211 97 369 475 957 77 788 96 891 956

120002 8 35 63 103 19 82 89 207 37  
58 354 97 457 69 501 24 26 65 681 706 11  
21 95 813 43 54 121039 50 220 49 52  
378 433 67 526 83 84 99 604 47 58 748  
50 80 847 53 934 122017 72 73 81 104 33  
95 271 310 426 54 76 82 87 641 801 53  
922 77 123014 68 71 80 107 37 62 217  
406 35 59 523 70 683 762 849 54 945  
124015 121 201 9 66 82 95 346 436 57  
84 565 601 26 758 815 36 57 968 125085  
108 33 30 57 62 352 76 79 513 32 602  
895 917 41 126004 71 166 208 37 71 347  
928 53 88 575 609 42 760 904 43 86  
127081 85 118 31 263 300 17 24 400 31  
561 72 92 627 31 42 74 723 810 942  
128000 29 45 812 351 436 540 55 60 63  
621 40 746 83 96 807 88 973 129125 52  
217 92 367 77 99 441 87 90 541 721 52  
923 54 70

130002 54 112 68 209 18 34 60 74  
88 390 453 521 28 767 72 832 7

II-gie ciągnięcie

131 217 492 565 1267 390 575 78 2142
315 411 531 762 907 79 3065 208 358
624 819 5215 311 16 549 990 6064 126
70 76 96 288 461 682 7008 52 78 80 158
508 71 8198 536 43 68 603 747 848 930
9102 229 334 409 75 796 10121 200 1
87 748 11301 437 51 518 771 91 92 12319
467 673 719 85 14079 85 243 576 696 767
874 15392 703 945 54 16127 390 437
17003 76 300 410 20 33 744 914 41 83
18152 206 30 306 56 66 466 524 624 749
71 19150 377 464 507 631 69 787
20410 21124 215 317 530 63 848 967
22015 75 495 511 691 884 922 61 23199
348 538 939 46 24111 312 26 559 627 703
832 25005 6 261 67 424 806 25 26267 544
613 90 715 946 86 27023 219 383 578 736
50 74 857 28565 910 30 29033 56 303 14
63 72 545 671 808 21
30705 807 68 917 31112 203 331 432
53 513 89 640 977 32058 179 456 623 71
77 729 824 33165 446 70 655 897 939 58
34251 75 330 548 769 84 814 35608 9
715 94 854 958 36025 150 355 74 458 735
803 37218 28 38 52 311 49 446 580 898
38361 459 639 61 831 78 93 952 82 39074
555 636 75 739 910.
40084 86 190 376 448 602 878 938 41002
123 430 528 92 623 736 884 42098 214 91
361 504 61 660 855 43291 430 69 657 798
951 44060 110 36 98 241 84 315 498 506
37 609 810 45080 299 497 557 763 80
813 46016 68 299 389 577 94 622 838
47262 90 344 550 78 626 91 839 48704
50 53 49132 261 324 73 440 559 776 910
56.
50090 220 359 509 98 699 728 34 91
823 941 51139 40 250 70 386 600 847 914
19 33 52363 529 74 716 914 53054 153
332 541 639 715 63 915 54033 96 420 464
772 877 55030 104 31 258 88 320 557 724
914 56134 63 305 412 24 580 881 57120
94 305 408 842 58217 28 594 774 990 96
80016 39 54 87 145 61 293 511 98 664.
60230 439 736 82 802 61245 730 849
901 62119 28 48 243 336 473 606 950
63027 164 88 239 482 505 643 89 863 905
64004 223 316 443 534 725 837 52 909
65041 249 88 513 41 635 86 787 946
66182 792 866 67168 226 357 64 427 544
356 68067 264 94 590 669 69015 365 467
529 39 55 623.
70016 69 153 74 213 315 19 88 99 607
916 71036 166 211 49 418 569 762 72106
36 230 323 446 53 65 725 869 90 944
73250 389 629 49 709 19 75 85 874 74229
45 75 467 80 75164 89 642 91 828 43 936
7609 295 310 440 593 632 41 71 90
727 887 967 77352 466 594 648 729 37
59 78100 97 208 36 411 508 686 919 79130
273 95 301 35 473 502 829
80022 407 26 519 47 656 713 59 62
81473 75 904 82044 189 235 439 607
705 83 83110 70 213 33 515 50 693 97
737 863 67 80 84075 229 296 346 527
36 44 65 748 98 978 95 85122 55 99 373 489
379 631 704 807 916 86084 217 19 42
368 89 471 843 60 974 87030 123 307
6 76 451 70 807 52 223 920 39 72 95
88120 303 518 749 973 89091 627 727
83 825 913
90144 279 69 394 478 521 72 626 69
845 91423 26 581 636 92226 71 198 417
82 85 552 604 708 841 69 92 966 93095
206 359 81 409 952 78 94330 83 87
615 802 85 920 87 95116 22 26 216 82
328 415 774 915 96005 40 72 366 727
40 848 981 97024 34 226 53 341 49 64
641 761 98095 184 243 687 89 986 99251
474 730 829 38 80 909
100020 112 77 247 599 857 902 10
104082 123 301 102291 328 456 72 640

893 94 103034 140 248 422 701 879 977
104715 865 71 105085 331 57 415 648
52 709 53 106 251 79 419 74 107014
188 275 308 510 623 842 969 108118 94
606 824 938 40 109033 234 56 320 23
616 913
110049 550 55 95 601 10 111090 180
259 384 438 50 57 601 720 835 112012
220 470 740 827 113182 314 57 400 51
95 624 775 967
114062 187 352 79 581 675 744 115168
69 99 415 503 658 72 93 716 116003 83
108 240 441 590 713 902 19 117118 68
80 214 73 343 84 445 525 741 118185 256
307 440 676 762 813 64 978 96 119111
280 320 33 42 413 18 29 646 790 808
120083 143 87 244 364 491 91 961
121057 94 272 417 679 87 825 122030 50
190 215 78 508 43 45 863 991 123197 504
698 704 844 89 124067 126 297 411 581
675 845 125297 99 445 609 86 720 803 90
902 16 126058 84 190 399 429 69 92 867
919 127005 203 308 12 507 777 813 75
128078 127 203 20 349 82 96 451 558 600
715 27 73 833 129029 109 356 446 658
66 985
130393 424 35 63 681 729 92 805 925
29 131244 523 75 906 705 79 80 937 132037
291 93 308 96 507 714 30 803 57 133183
284 467 743 46 134039 75 104 202 441
58 517 76 756
135042 250 66 311 452 93 632 866 136109
20 243 331 98 673 740 823 917 137132 64
200 375 524 637 71 705 44 838 138005
185 88 479 583 85 672 705 33 47 849 984
139403 682 708.
140023 345 71 435 536 81 604 732 965
76 141313 15 36 96 442 77 80 798 827
912 50 142191 249 65 397 526 85 787 836
143043 264 302 38 472 682 89 732 90
144167 209 448 521 617 871 956 145039
79 247 91 373 646 49 905 146018 28 237
71 345 656 872 964 147018 31 132 599
758 874 148085 430 92 883 997 149110
295 533 60 837 943 84.
150223 320 732 846 67 930 37 151075
244 447 51 677 852 985.
152079 396 463 81 539 821 978 153083
183 234 93 313 419 89 501 61 840 933
73 154397 455 521 705 79 800 945 155088
361 573 674 156065 328 46 473 515 67
95 98 744 842 941 157047 108 408 76 96
545 738 57 987 158194 293 375 524 652
822 159338 66 94 448 706
160028 181 261 353 400 53 56 73 981
161045 426 69 628 727 83 900 162413
505 20 41 928 50 70 163120 77 286 509
28 727 873 164089 194 224 584 722 825
165154 300 302 622 53 79 166046 139
190 249 455 548 56 817 167139 81 93
270 491 588 92 648 843 935 168030 75
266 552 619 970 995 169028 42 556 744
54 884
170044 436 777 957 171003 8 116 121
154 337 77 402 615 88 172070 174 224
30 311 508 27 853 902 173035 106 204
70 316 577 727 37 933 174111 96 386
92 744 67 897 175134 211 462 85 912
176396 806 965 76 177044 155 214 40
509 30 60 73 651 817 982 178 113 356
63 496 524 668 796 817 179185 29 430
846
180130 72 307 25 633 81 718 28 34
892 181174 459 72 604 21 182036 140
236 411 12 530 98 752 83 816 58 904
61 183132 260 485 621 926 184089 303
67 95 581 779 912 97

III-cie ciągnięcie

250 69 499 596 708 43 1022 200 316
82 414 906 2111 250 62 95 436 773 842
66 977 3005 62 93 117 305 449 63 527
817 96 993 4352 437 49 96 736 5405
67 620 713 31 67 826 940 6095 213 71
372 652 709 12 60 908 7061 176 60 206
96 326 614 50 937 8667 94 194 313 46
675 83 886 904 9143 66 205 37 314
513 8 99 948
10249 546 94 794 880 11052 181 316
30 423 601 64 96 8 979 12428 92 630
706 873 915 13436 70 571 14033 76 125
333 762 987 15072 137 207 586 16044
320 411 568 756 95 911 31 17124 284
904 18038 82 303 478 528 680 894 931
19302 608 83 719 49 962 65
20002 364 479 698 710 37 826 21190
506 10 40 767 843 60 973 85 22047 209
367 530 33 671 727 23008 38 54 211 62
65 586 715 24 897 902 33 37 24010 19
99 198 94 265 381 462 70 595 689 863
25167 232 317 793 826 903 26061 158
250 379 458 530 27072 135 79 610 38
970 76 28230 585 601 711 29208 22 47
57 62 8 337 43 448 69 507 648 772 947 65
30012 29 216 392 444 555 625 30 748
803 34 59 31087 154 225 459 915 32121
45 71 315 582 804 34 56 97 994 33009
35 47 242 491 636 57 87 707 807 12
983 34316 539 660 797 840 35182 285
87 474 78 583 624 713 942 36128 337
79 411 94 527 37180 205 17 23 24 341
55 464 618 73 775 896
38074 211 375 90 419 601 89 924 73 39373
646 85 892 936.
40131 254 69 358 556 676 750 41106
210 44 440 567 608 718 826 34 74 42168
250 338 413 756 88 946 83091 154 63 309
28 47 97 543 72 375 44021 52 54 61 379
86 572 617 706 12 53 998 45114 200 89
444 91 500 26 46143 381 424 84 562 609
761 47022 45 72 177 225 35 55 341 482
514 688 92 763 850 48024 104 232 345
79 81 88 694 939 49379 505 601 63 851
91
50033 139 205 31 376 83 679 816 22
51120 56 277 331 669 852 912 90 52014
84 214 41 71 444 792 852 97 99 905 16
53245 480 539 68 615 49 51 822 86 94
934 54069 176 227 332 60 99 480 95 795
98 971 55065 79 177 228 59 608 806 88
94 56071 278 338 91 676 708 804 8 36
40 526 72 57 152 73 381 405 55 504 32
68 667 88 723 90 950 58153 300 401 637
77 59116 87 501 642 61.
60096 113 49 55 217 498 505 18 765
76 889 980 61113 525 58 73 780 880 952
62136 321 27 51 529 714 862 63062 163
71 231 51 82 89 308 33 723 80 982 64244
352 460 513 99 777 88 818 28 77 977
65508 711 71 821 961 66023 178 215 68
69 421 550 74 774 929 30 96 67094 483
797 823 68406 634 748 870 907 69332 492
728.
70051 57 59 114 37 270 392 11 423 554
628 62 920 71014 47 241 371 86 502 88
669 767 83 72113 53 86 288 89 335 43
809 40 970 73190 335 49 93 465 71 636
880 74179 355 479 94 828 75019 53 850
76156 302 24 42 43 734 872 910 77033
43 115 56 57 230 94 365 67 420 51 84
521 712 831 937 78036 81 178 215 302 55
474 33 544 836 68 79030 200 89 321 555
68 633 80150 284 302 563 636 717 805
85 931 66 69 75 81131 38 41 74 428 56
564 652 58 861 82305 18 56 501 24 724
96 815 929 83018 153 77 318 414 27 66
758 815 84045 97 314 447 48 526 606 808
77 940 93 85047 62 288 315 434 84 568
723 60 76 856 914 52 60 86150 63 82 225
86 326 90 94 442 52 587 641 59 727 957
87193 26 473 541 61 663 85 912 88198
309 543 80 613 97 702 831 96 89023 156
385 87 423 504 5 745
90029 52 109 484 621 52 723 865 990
91142 241 401 7 63 544 626 762 861 943
49 85 92000 4 115 30 33 309 531 98 660
77 794 853 900 29 93014 104 229 606 57
805 94102 5 204 402 41 92 676 95098 125
34 98 227 70 80 307 77 42 566 74 535

637 704 10 21 844 80 997 96089 133 425
555 602 50 788 874 921 97020 144 201
351 65 428 812 920 76 98003 44 162 364
408 64 745 55 84 892 914 36 99017 377
86 413 18 518 58 638 700 7 86 845 940
100486 505 29 659 830 987 101007 213
342 560 996 97 102013 48 99 177 231 824
918 46 103035 194 418 615 89 104059
104 301 38 79 476 955 105269 644 87 705
994 106023 92 121 246 89 335 553 35
614 723 107041 467 577 87 601 31 54
919 45 909 108017 41 108 254 478 94
506 631 58 83 728 95 826 89 924 102905
12 65 78 315 659 985 97 110121 95 433
43 542 616 24 74 90 912 85 111037 168
210 48 427 787 840 95 902 47 112028 36
150 80 763 69 80 913 113002 27 73 191
225 35 331 40 433 539 50 667 89 714 806
938 79
114061 68 132 214 410 115127 579 652
706 807 977 116349 755 81 812 50 81
933 39 117031 172 214 56 96 532 36 45
118079 80 98 128 489 606 973 82 119076
115 212 313 544 67 837
120017 31 122 247 791 121014 62 134
89 261 414 53 513 688 765 868 908 511
97 122189 407 505 712 69 123082 109 50
277 371 475 559 665 865 979 84 124014
46 324 455 546 75 789 125219 351 86
423 534 85 660 835 42 940 126042 195
232 309 73 456 721 33 53 849 127040 49
62 — 76 249 322 40 738 68 866 128007 39
62 126 86 89 209 11 54 99 151 464 585
648 75 829 36 62 934 48 129052 331 515
32 56 717
130176 88 356 479 85 527 74 744 52
65 853 77 131059 149 65 577 99 692 875
132039 58 111 68 288 441 799 133082
253 67 303 557 59 66 671 75 704 79
134114 287 464 65 570 96 641 68 735 47
810 72 86 91 920 135180 300 15 53 442
636 979 136070 166 235 305 6 436 49
679 704 94 137236 510 702 67 953 55
138066 133 468 139140 413 75 538 633
917 19 44
140161 276 341 47 639 763 894 141189
201 478 984 95 142454 895 991 143011
326 91 423 586 741 56 80 92 822 926
142493 579 605 28 61 753 836 43 51 920
75 145129 500 877 146008 59 69 96 142
222 45 87 382 740 839 147024 751 91
814 44 923 92 93 148071 134 263 429 706
855 911 149150 612
150110 81 409 57 81 649 982 90 151058
101 28 380 97 460 65 535 78 736 69 877
940
152207 77 470 78 916 153175 93 464 94
517 724 947 154099 182 236 648 99 808
155169 311 18 579 771 889 156664 702
562 75 157617 862 960 158014 105 266
310 447 929 159038 42 61 165 290 457
545 54 99 620 55 701 22 80 933.
160150 216 35 362 93 566 787 890
161064 243 509 76 647 76 704 941 95
162049 184 327 453 81 646 788 163057
180 339 526 602 701 31 867 957 164039
64 176 276 688 93 720 35 896 165008 93
367 604 55 701 45 72 882 926 27 166002
202 595 674 81 711 854 56 949 167135
239 360 510 79 633 727 850 91 922 47
168160 241 302 430 612 719 68 169013
29 143 229 384 498 757 866 73.
170100 82 85 272 335 584 659 77 171025
94 95 114 37 72 287 391 530 867 975
172067 143 89 396 554 702 36 78 89 811
50 173203 49 66 325 891 992 174003 10
27 38 73 119 29 69 235 47 87 732 83 811
46 175077 180 686 724 42 856 907 52 76
176017 29 188 216 870 955 177177 241
83 537 637 711 48 64 83 877 905 71
178007 163 700 38 900 179107 258 73 505
44 98 699 752.
180105 7 83 290 372 417 553 695 757
864 181263 339 583 839 96 182139 59
83 257 333 51 502 73 831 980 183007 168
71 845 184125 84 252 306 68 479 522

Przed decydującym meczem o wejście do Ligi

(Dokończenie ze str. 7-ej).
ma czego ryzykować. Od pierwszego gwizdka sędziowskiego trzeba przeć na bramkę Czarnych. Atak powinien pracować w poacie ezola. Pomoc niech podaje jak najwięcej piłek a obrońca powinna czuwać i sama sobie radzić. O bramkarza Czarnskiego nie lekamy się — ten zdal już niejedną trudną egzamini.

Wygrać mecz z Czarnymi można zimną krwią. Jeżeli któryś z graczy ma przeważliwie nerwy, to niech go lepiej zastąpi bardziej opanowany psychicznie piłkarz rezerwy.
W niedzielę Wilno zdawać będzie egzamin, na wynik którego czeka nie tylko całe sportowe Wilno.

## Marjusz Maszyński i młodzież

Marjusz Maszyński, znakomity artysta dramaty, zakończył swą dwutygodniową gościnę w Wilnie pięknym występem w stronę naszej młodzieży szkolnej. Dał w teatrze na Pohulanie wieczór swych recytacji, przeznaczony wyłącznie dla szkół, które w porozumieniu z Kuratorjum Okr. Sz. wysłały do teatru grupy swych starszych elewów. Była to zarazem inauguracyjna czwartej sezonu w Teatrze Szkolnym.

Maszyński dał młodzieży istny koncert swego niezrównanego kunsztu recytatorskiego, wykonywując program, w którym znalazły się fragmenty lub całe utwory pisarzy polskich jak: Kochanowski, Mickiewicz, Zeromski, Reymont, Krasiński i późniejsi. Dla młodych słuchaczy były to w swoim rodzaju rewelacje, wśród których największą bodaj stał się „Pan Tadeusz” w interpretacji Maszyńskiego. Dzieło Mickiewicza, z którego szkoła zrobiła, czasem piłę i postrach młodego pokolenia, zabrzmiał nagle — z kilku recytowanych fragmentów — pełnią swego czarującego brzmienia. Ukazał się z nową, nieznaną dotąd stroną, jako twór pulsujący życiem, rozbrajający humorem, ujarzmiający sentymentem. Trzeba było widzieć wtedy wrażenie, malujące się na młodych twarzach!

Nieocenioną usługę „Panu Tadeuszowi” od dał w Wilnie Marjusz Maszyński, nieocenioną usługę tym pisarzom, którzy wchodzić w kurs programu szkolnego, a którym przydarzyło się znaleźć w programie Maszyńskiego.

Po skończonych recytacjach, gdy zziębnięty po tak rzetelnym odrobieniu dwugodzinnego programu i „bisów”, zeszedł ze sceny, unosząc na ręcz żywych kwiatów, ruszyła rozentuzjowana młodzież za kulisy dziękować artyście. Za co? Za poezję!

Atmosfera tego „spektaklu” była wyjątkowa. Wielka literatura przez usta wielkiego recytatora odniosła wielkie zwycięstwo nad opernym, ale wdzięcznym materiałem. Teatr Szkolny rozpoczął czwarty rok pracy pod dobrymi aspiracjami.

—[o]—

## Z życia Wileńsk. T-wa Opieki nad Zwierzętami

Podczas „Dnia dobroci dla zwierząt i ochrony przyrody” 22 września 1935 roku odbył się pochod uliczny ze zwierzętami i transparentami przy licznym udziale młodzieży szkolnej i miłośników zwierząt. Pochodem kierowali pp.: St. Jarocki, Piotr Sawicz st. przod. P. P. i Bronisław Oszewski. W trakcie pochodu dłuższe przemówienie do uczestników wygłosił miłośnik zwierząt — p. Szymon Czarnocki, wyrażając zadowolenie z tak licznego udziału młodzieży i starszego społeczeństwa w manifestacji Towarzystwa na rzecz naszych czworonożnych i piensztych przyjaciół.

W tymże samym dniu dobroci dla zwierząt, Towarzystwo urządziło loterię fantową oraz zbiórki uliczną przez psy tresowane na rzecz ambulatorjum dla zwierząt. Czysty zysk z loterii fantowej wyniósł zł. 256,25 gr. oraz kwota przez psy tresowane i siedem skarbonków dała zł. 94,30 gr. razem zł. 350,55 gr.

W związku z powyższym Zarząd T-wa składa wszystkim tym, którzy w ten czy inny sposób przyczynili się do uświetnienia pochodu oraz do powodzenia loterii fantowej i kwesty ulicznej tą drogą serdecznie „Bóg zapłać”.

Zaznaczyć należy, że w tymże samym dniu z polecenia J. E. ks. biskupa Michalkiewicza w kościołach parafjalnych, podczas kazania wygłoszone zostały okolicznościowe przemówienia, nawołujące do miłości dla zwierząt i ochrony przyrody, w myśl zasad głoszonych przez św. Franciszka z Assyżu.

Wygrane fanty nie odebrane w dniu loterii będą wydawane jeszcze w przeciągu tygodnia w Sekretarjacie T-wa — ul. Żeligowskiego 4-2 (w podwórzu) codziennie od godz. 6-7 wieczór.

—[o]—

## Wycieczka pocztowców w Krakowie

W sobotę dnia 21 b. m. o godz. 16,05 wyjechała z Wilna specjalnym pociągiem do Krakowa wycieczka pocztowców w liczbie 303 osób, zorganizowana przez Zarząd Wileńskiego Okręgu Pocztowego Przystosowania Wojskowego, a czynnie i życzliwie poparta przez dyrektora Okręgu P. i T. p. inż. Nowickiego.

Celem wycieczki jest oddanie holdu Wielkiemu Protektorowi Pocztowego Przysp. Wojsk. Marszałkowi Piłsudskiemu przez wzięcie udziału w sypaniu kopca na Sowińcu. W związku z powyższym odbyło się dnia 23-go bm. o godz. 9,30 w Katedrze Wawelskiej przy ołtarzu Św. Stanisława żałobne nabożeństwo za spokój duszy Wojska Narodu, poczem pocztowcy złożyli wieniec w krypcie przy trumnie ś. p. Marszałka.

Po zakończeniu żałobnych uroczystości przed widzianą jest zwiedzenie Wieliczki, w drodze zaś powrotnej wycieczka zatrzyma się w Częstochowie, gdzie uda się do klasztoru Jasnogórskiego.

Wycieczkę prowadzi inż. Goebel w zastępstwie chorego dyrektora Okręgu P. i T. inż. Nowickiego.

## Teatr Muzyczny „LUTNIA”

Dziś **SKOWRONEK**  
Jutro **PREMJERA**  
**HOLENDERKA**

## W sprawie opłat za niekorzystanie z kanalizacji

W roku ub. Zarząd miasta dokonał robót inwestycyjnych w części dzielnicy Zwierzyniec, zakładając tam kanał ściekowy i wodociąg. Fundusze na ten cel uzyskano z Funduszu Pracy. Inwestycje te miały podnieść warunki higieniczne tej części dzielnicy Zwierzynieckiej. Miał na tem zyskać przedewszystkiem szary mieszkaniec liczący *tych małych i większych posesyj*, w których jest, jak dotychczas bardzo trudno o dobrą wodę do picia (trzeba nosić ze studzien, nie zawsze posiadających dobrą wodę) i w których sprawa usuwania wody brudnej, zużytej jest zawsze zagadnieniem palącym.

Upłynął jednak rok od chwili założenia wodociągu i kanalizacji, a sytuacja na skanalizowanej już dzielnicy niewiele się zmieniła. Dobrodziejstwa inwestycji zeszlócznych nie dotarły jeszcze bezpośrednio w ogromnej większości do lokatorów posesyj, przylegających do skanalizowanych i zaopatrzonych w wodociąg ulic. Przyczyną tego jest ciężka sytuacja materialna, w której się znajduje znaczna część właścicieli drobnej i średniej nieruchomości w omawianej dzielnicy. Poszczególnym właścicielom drewnianych domów nie stać na przyłączenie się do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Oczywiście traci na tem przedewszystkiem lokator, który zamieszkuje lokal bez wodociągu i zlewju; traci jednak także i właściciel posesji. Oto, jak wiadomo, musi płacić za niekorzystanie z kanałów i wodociągów po 6 gr. od osoby, a za niekorzystanie tylko z kanałów 20 gr. od osoby.

Opłaty te są presją, której używa magistrat dla przyspieszenia robót inwestycyjnych w posesjach przylegających do skanalizowanej i zaopatrzonych w wodociąg ulicy.

Związek Właścicieli Średnich i Drobnych Nieruchomości m. Wilna uważa te opłaty „represyjne”, jeżeli chodzi o kanalizację, za krzywdzące i wystosował ostatnio w tej sprawie memoriał do Zarządu Miasta z prośbą o skasowanie opłaty ryczałtowej za niekorzystanie z kanalizacji. Pobrano do tego czasu podatek potencji prosząc zwrócić albo przełać na podatek komunalny. Oprócz tego memoriał prosi Zarząd miasta, aby traktował sprawę kanalizacyjną narówni z innymi urzędzami dobra publicznego jak wodociąg, elektryczność i t. p. Tu należy wyjaśnić, że autorzy memoriału twierdzą, iż opłata ryczałtowa za niekorzystanie z kanalizacji, obliczana przytem w stosunku do ilości osób, zamieszkujących posesję, jest niesłuszną, bo nie ma podstawy w odpowiednich przepisach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Należy przypuszczać, że władze miejskie rozpatrzą memoriał Związku, uwzględniając przedewszystkiem sytuację materialną *poszczególnych płatników opłat „za niekorzystanie”* i przyjdą im z odpowiednią pomocą. Należałoby jednak także pamiętać i o tym „szarym” lokatorze, który *od roku, mieszkając na ulicy skanalizowanej, czeka napróżno na zlew i wodociąg w swym mieszkaniu.* (wl.)

## Znowu przejechane dziecko

Wczoraj o godz. 1 na ul. Wielkiej, w pobliżu kina „Pan” wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Szybko mknący motocyklista przejechał 4-letniego chłopca Rubina Kaca zam. przy Szkolej 3. — Motocyklista korzystając z powstałego

zamieszania zbiegł. Stan chłopca jest bardzo ciężki i lekarze rokują słabe nadzieje na utrzymanie go przy życiu. (c.)

## Likwidacja szajki oszustów rynkowych

Oszustwa rynkowe, polegające na oszwabianiu naiwnych przy pomocy „gier” w „trzy bla szkły”, „czarne czerwone” i t. p. stały się ostatnio codziennym zjawiskiem na rynkach wileńskich. Policja prowadząc od dłuższego czasu konsekwentną akcję, zmierzającą do całkowitego wytepienia tej plagi, przysłała do przekonań, iż w Wilnie grasuje jedna, dobrze zorganizowana banda złodziejska, która wyspecjalizowała się w tym swoim przestępczym zawodzie. Świetną organizacją bandy, posiadającej swoich „naganiaczy”, „wywiadowców” i t. d. znacznie utrudniała walkę z tem złem.

W ub. wtorek wywiadowcy policji stwierdzili, iż większość członków bandy zebrała się na rynku Łukiskim. W związku z tem przeprowadzono obławę, zatrzymując 15 członków bandy, w tej liczbie znanych „specjalistów”: Aleksandra Lago, Jana Mrozinkiewicza, Zelmę Stępczyk, Olimpię Wasilewską i innych. Wszystkich zatrzymanych przekazano do dyspozycji władz sądowo-śledczych.

Przy zatrzymanym znaleziono również narzędzia, potrzebne do uprawiania tego oszukańczego procederu. Skonfiskowano je i zalążono w charakterze dowodu do akt sprawy. (c.)

## Okropna śmierć trzyletniego dziecka

Mieszkanka wsi Hłobowszczyzna, gm. nowopohoskiej (pow. brasławski) Adela Pałko pozostawiła w mieszkaniu przy palącej się lampie naftowej (bez szkła) swego 3-letniego syna, sa

ma zaś wyszła na podwórze. Po kilkunastu minutach, gdy wróciła, znalazła dziecko martwe w palącej się lampie. Ciało chłopca było miejscami zwęglone.

## Wynagrodzenia za przejęte na własność państwa nieruchomości

24 września 1935 roku odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim Wileńskim jawna rozprawa administracyjna, podczas której ustalono zostało wynagrodzenie za przejęte na rzecz Państwa w myśl ustawy z dnia 17 grudnia 1920 roku nieruchomości ziemskie: ANTONOWO, powiatu stawskiego, b. własność Józefa Przedździeckiego oraz TKACZEWSZCZYŻNA, pow. dziśnieńskiego, b. własność Józefa Grabowskiego, w łącznej wysokości 46.240 zł. w złocie według równowartości 1 zł. w zł. — 900/5332 g czystego złota.

## Kina i Filmy

„WALC WIOSENNY” (HELIOS). „Powodzenie psuje” — mówi przysłowie „Szczęśliwie filmowców” — należałoby dodać. Sukcesy, które od czasu udźwiękowienia filmu odnosi produkcja filmowa wiedeńska — nie wyszły jej na dobre. Wiedząc, że komedie made in Austria robią kasę, zaczęto produkować je en gros. Rezultaty, jak należałoby zgóry przewidzieć — są opłakane. Bo, chociaż melodie Johanna Straussa są piękne, jednak nie wystarczające, by zastąpić akcję i grę artystów. Akcja obrazu „Walc wiosenny” jest zbyt niska i mało logiczna. Film rozpoczyna się bardzo zgrabnie (balonik, puszczonej ręką dziecka wznosi się do okien konserwatorjum, przyczem widzimy różne oddziały podczas lekcji), lecz wkrótce przyjemne wrażenie, odniesione z początku — rozwiewa się. Reżyser filmu — Paweł Fejos zapożycza, że nawet najbardziej przyjemny śpiew nie może zaobserwować uwagi widza w ciągu całego seansu. Poza paru ładnymi scenami (wycieczka uczeni konserwatorjum, szczególnie scena w obozisku) — uwagi widza nie przykuwa absolutnie nic. Adele Kern, poza ładnym głosem nie ma żadnych warunków filmowych. Szczególnie niefortunnie wypadły zbliżenia jej podczas śpiewu (z powodu wyjątkowo brzydkiego układu ust). Doskonały komik — Szöke Szakall nie ma zupełnie pola do popisu, reszta obsady (poza doskonałą w epizodzie jako stara suflerka — Friedy Richard) — słaba. W rezultacie — film jest produktem tandetno-seryjnym, odartym skrajnie z wiedeńskiego wdzięku i temperamentu.

Jako nadprogram — doskonałe popisy słynnej orkiestry kobiecej amerykańskiej oraz mały filmik przyrodniczy, zgrabnie zrobiony. A. Sid.

## Na wileńskim bruku

BÓJKA W ZAKŁADZIE POGRZEBOWYM.

Onegdaj wieczorem w zakładzie pogrzebowym Turlo przy ulicy Zawalnej miał miejsce następujący wypadek:

Do zakładu zgłosił się b. spółnik Turly, Wąckiewicz w towarzystwie znajomego i zażądał od Turly wypłaty pewnej kwoty. Rozmowa zamieniła się w sprzeczkę, w czasie której Turlo porwał stojący na ladzie masywny, dębowy krzyż i dwukrotnie uderzył nim po głowie Wąckiewicza oraz jego znajomego.

Zajście zlikwidowała policja. Poszkodowanemu pierwszej pomocy udzieliło pogotowie. (c.)

ROBOTNIK ZASYPANY W ROWIE KANALIZACYJNYM.

Wczoraj w godzinach przedpołudniowych na ul. Wileńskiej przy zbiegu Benedyktynskiej ściany rowu kanalizacyjnego, skutkiem zlewu za bezpieczeństwa, osunęły się przysyłałając jednego z robotników, znajdującego się w tym czasie w rowie.

Krzyki robotnika zwały przechodniów. — Tym gapiów, nacierającą ze wszystkich stron, spowodował dalsze osuwanie się ziemi, co znacznie utrudniało roboty ratownicze.

Dopiero po przybyciu policji, która rozproszyła przelotny tłum, kolegom nieszczęśliwego udało się wydobyć spod zwalów ziemi poszkodowanego, którego przewieziono do ambulatorjum pogotowia ratunkowego, a stamtąd do szpitala Św. Jakóba. (c.)

## Ofiary

B. Peowiaacy i Legioniści, zatrudnieni czasowo przez Fundusz Pracy w II, III i IV Urzędach Skarb. złożyli 2 zł. 90 gr. na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie.

## Mjr. E. Kozłowski opuszcza Wilno

Dziś opuści na stałe Wilno mjr. E. Kozłowski ref. oświatowy komendy miasta Wilno. Mjr. E. Kozłowski przez szereg lat był znany na terenie sportowym jako działacz i organizator. Przez kilka lat zasiadał on w zarządach Wil. Okr. Zw. Piłki Nożnej, a ostatnio był prezesem Wil. Okr. Zw. Bokserskiego.

Mjr. Kozłowski w spocie wileńskim był bardzo popularny i lubiany przez młodzież. — Był on stałym bywalcem wszystkich imprez sportowych a zwłaszcza meczów piłkarskich.

Mjr. Kozłowski został przeniesiony do N. Targu na stanowisko komendanta P. K. U.

Wilno w osobie mjr. Kozłowskiego traci jeszcze jedną czynną jednostkę organizacyjną.

## Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE,

— Inauguracja sezonu teatralnego 1935/36.

Dziś, w czwartek dnia 26 września o godz. 8 w. dana będzie na przedstawienie inauguracyjne jedna z najświetniejszych komedij Al. hr. Fredry p. t. „DAMY I HUZARY” w następującej obsadzie: I. Jasińska-Dełkowska I. Górską, St. Masłowską, I. Pelakówną, H. Dunin-Rychłowską, L. Ziełińską, J. Zmijewską, Z. Mroźewską, W. Neubelt, A. Szymański, L. Wołojko, W. Zastrzyński. — Reżyser — Wł. Czerny.

— Dziś, w czwartek dnia 26 września o g. 9 rano spowodu rozpoczęcia nowego sezonu, odbędzie się msza święta za duszę ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego w kościele św. Teresy (kościół Ostrobramski).

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

— „Skowronek” — na rodzinę policyjną.

Dziś o godz. 8.15 w. uroczą i wiele melodyjną operetka Lehara „Skowronek”, która odniosła wielki sukces artystyczny. W rolach głównych: Bestani, Nochowiczówna, Szczawińska, Patrzalska, Wyrwicz-Wichrowski i Zawenda. Przedstawienie dzisiejsze przeznaczone na rzecz rodziny policyjnej.

— Jutrzejsza premjera „Holenderki” w „Lutni”. Jutro wchodzi na repertuar pełna humoru, werwy i pięknych melodij słynna operetka Kalmana „Holenderka”, która cieszyła się olbrzymim powodzeniem na większych scenach europejskich. Obsadę tworzy cały zespół artystyczny pod reżyserją K. Wyrwicz-Wichrowskiego. Nowe malownicze dekoracje i efektowne kostiumy według projektów W. Makojnika do pełniają artystycznej całości. Wespółbaletowy z udziałem M. Martówny i J. Ciesielskiego wykonanie pomysłów tańca i ewolucji. Przy pulpicie A. Wiliński. Zainteresowanie premjerą wielkie.

TEATR „REWJA”.

Dziś, w czwartek, 26 września, w dalszym ciągu program rewjowy p. t. „Europa płonie” w wykonaniu czołowych sił zespołu z p. p. Relską, Ostrowskim, Żejmówną, Gronowskim, Czerwińskim, Szczawińską, Jaksztasem i zespołem baletowych w popisowych produkcjach. Codziennie dwa seanse o g. 6,30 i 9.

## RADJO W WILNIE

CZWARTEK, dnia 26 września 1935 r.

6,30: Pieśń; 6,33: Pobudka do gimn.; 6,34: Gimn.; 6,50: Muzyka; 7,20: Dzień por.; Muzyka; 7,50: Program dzień; 7,55: Giełda rolnicza; 8,00: Audycja dla szkół; 8,10—11,57: Przerwa; 11,57: Czas; 12,00: Hejnał; 12,05: Dziennik pol.; 12,15: Koncert dla młodzieży; 13,00: Muzyka północna; 13,25: Chwilka dla kobiet; 13,30: Muzyka popularna; 14,30—15,15: Przerwa; 15,15: Odcinek pow.; 15,25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15,30: Koncert Zespołu Niny Mańskiej; 16,00: Higjena ołówka — opow. dla dzieci; 16,15: Koncert Ork. Mandoiistów; 16,45: Cała Polska śpiewa; 17,00: „Z dziejów socjalizmu w Polsce”; 17,15: Koncert ork. Kameralnej; 17,50: Książka i wiedza. 18,00: Koncert solistów; 18,30: Program na piątek; 18,40: Z operetki Kalmana; 19,00: Przegląd litewski; 19,10: Jak spędzić święto; 19,15: Pogadanka radjotechn.; 19,25: Koncert reklamowy; 19,35: Wiad. sportowe; 19,50: Pog. aktualna; 20,00: Muzyka lekka; 20,45: Dziennik wiecz.; 20,55: Obrazki z Polski współczesnej; 21,00: Słuch. „Czy mr. Browa jest winien?; 22,00: Nasze pieśni; 22,25: Koncert żyweń; 22,55—23,30. Muzyka taneczna; 23,00: Kom. met.

PIĄTEK, dnia 27 września 1935 roku.

6,30: Pieśń; 6,33: Pobudka do gimn.; 6,34: Gimnastyka; 6,50: Muzyka; 7,20: Dzień por.; Muzyka; 7,50: Program na sobotę; 7,55: Giełda rolnicza; 8,00: Audycja dla szkół; 8,10—11,57: Przerwa; 11,57: Czas; 12,00: Hejnał; 12,03: Dz. południowy; 12,15: Audycja dla szkół; 12,40: Koncert zespołu Z. Grossmana; 13,25: Chwilka dla kobiet; 13,30: Z rynku pracy; 13,35: Muz. pop.; 14,30—15,15: Przerwa; 15,15: Odcinek powieściowy; 15,25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15,30: Polskie Zespoły Wokalne muzyki lekkiej; 16,00: Pog. dla chorych; 16,15: Koncert w wyk. ork. T. Serebyńskiego; 16,45: Chwilka pytań dla dzieci; 17,00: W wybitnym surowie i szczenioku; 17,15: Minuta poezji; 17,20: Recital skrzypcowy Szymona Bakmana; 17,50: Poradnik sportowy; 18,00: Temat z wariacjami; 18,30: Pogadanka aktualna; 18,40: Program na sobotę; 18,45: Dzieci i jagody, drzewka i tytoń; 18,55: Ze spraw litewskich; 18,05: Koncert reklamowy; 19,15: Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami; 19,25—22,10. Purytanie op. w 3 aktach Bellini’ego; W przerwie — Dz. wieczorny; Obrazki z Polski współczesnej; — 22,10. Wiad. sportowe; 22,25: Z tamtej strony Pirenejów; 23,00: Kom. met.; 23,05—23,30: Mu



# KRONIKA

Czwartek  
26  
Wrzesień

Dziś: Cyprjana i Justyna  
Jutro: Kozmy i Damjana  
Wschód słońca—godz. 5 m. 10  
Zachód słońca—godz. 5 m. 11

— ZAŚLUBINY: 1) Blumental Gerasim — Gendelerówna Sora.  
— ZGONY: 1) Druszkowska Aleksandra ucznica, lat 14; 2) Grodzieńska Fejga, lat 83; Świętowska Marja lat 38.

## PRZYBYLI DO WILNA

— Do hotelu „Georgesa”. pułk. Milan Hamski Maksymilian z Grodna; Matusiewicz Adolf z Kalisza; Malinowski Władysław inż. z Warszawy; por. K'eczeński Karol z Warszawy; Malinowski Alfred, administrator z Woropajewa; ks. Budro Piotr ze Święcian; Ajzenberg Symcha, kupiec z Warszawy; Pławiński Antoni, rolnik z Warszawy.

## MIEJSKA.

— WYBÓR NOWEGO CZŁONKA KKO. W związku z wyborem dyr. Zasztłowa, członka Rady Komunalnej Kasy Oszczędności, na członka Zarządu KKO, na najbliższym posiedzeniu Rady Miejskiej dokonany zostanie wybór nowego członka Rady KKO.

— UPORZĄDKOWANIE WJAZDÓW DO MIASTA. W najbliższym czasie Zarząd miasta przyśle do uporządkowania wjazdów do miasta od strony ul. Antokolskiej i Beliny. Kosztorys robót obliczony został na 45.000 zł. Roboty te finansuje Fundusz Pracy.

— BUDOWA MOSTU PRZEZ WILENKĘ. Magistrat projektuje przystąpić wkrótce do budowy mostu przez Wilenkę na drodze Puskarnia—Kuczkuryski. Brak połączenia na tym odcinku daje się bardzo dotkliwie we znaki wszystkim okolicznym mieszkańcom i w sprawie tej niejednokrotnie interwenjowali oni w Zarządzie miejskim.

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. B w Wilnie z dnia 25.XI. 1935 r.

Ciśnienie 757  
Temp. średnia + 12  
Temp. najw. + 17  
Temp. najn. + 6  
Opad: —  
Wiatr: połudn.-zach.  
Tend. bar.: wzrost  
Uwagi: pogodnie

— Przewidywania pogody według P. I. M.: Stopniowy wzrost zachmurzenia aż do deszczów. — Temperatura bez większych zmian. Umiarkowane wiatry z kierunków południowych. W Tatrach i na Podhalu wiatr halny.

## DZIŚ DYŻURUJĄ APTEKI:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Miejska (Wileńska 23), Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25), Filimonowicza (Wielka 29), — Chróścieckiego (Ostrobramska 25). Ponadto dyżurują wszystkie apteki na przedmieściach przez Śniapszek.

## RUCH POPULACYJNY.

— ZAREJSTROWANE URODZINY. 1) Turkówna Rejza, 2) Fajenberg Musia, 3) Dusiewiczówna Alina, 4) Gellerówna Gita.

— PRZY PRZECZULENIU, bólach głowy, bezsenności, ospałości, przygnębieniu, uczuciu lęku, posiadamy w naturalnej wodzie gorzkiej Franciszka - Józefa niezawodny środek domowy do usunięcia wszelkich zaburzeń przewodów po karmowego w każdym jego odcinku. Zalecana przez lekarzy.

do szkolnictwa białoruskiego. Rezolucja ta za wiera przestępstwo przewidziane w art. 170 k. k. (rozszerzenia nieprawdliwych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny).

## GOSPODARZA.

— Rejestracja dorożek konnych, wozów ciężarowych i asenizacyjnych. Urząd Przemysłowy miasta przystępuje w najbliższym czasie do rejestracji wszystkich dorożek konnych, wozów ciężarowych i asenizacyjnych. Rejestracja potrwa kilka tygodni.

— Projekt zniesienia przymusu rejestracyjnego. Jak się dowiadujemy, zarząd miasta za mierza, poczynając od Nowego Roku, znieść przymus rejestracji wszystkich zakładów spożywczo-szynkarskich. Dla właścicieli tego typu przedsiębiorstw będzie to znaczna ulga, gdyż nie będą musieli ponosić stosunkowo dużych kosztów rejestracyjnych.

## ZEBRANIA I ODCZYTY.

— „ZAGADNIENIE SZTUKI LUDOWEJ” Towarzystwo Popierania Przemysłu Ludowego w Wilnie urządza w piątek dnia 27 bm. o godz. 8 wiecz. w sali Stowarzyszenia Techników przy ulicy Wileńskiej 33 wieczór dyskusyjny z referatem ks. dr. P. Sledziewskiego p. t. „Zagadnienie sztuki ludowej” z pokazami sztuki ludowej wileńskiej Wstęp wolny

## RÓŻNE.

— AUTOBUSY DO CMENTARZA ŻYDOWSKIEGO. W dniach 30 września 1935 roku oraz 1, 2, 3, 4 i 5 października 1935 r. od godziny 6 rano będą uruchomione wozy na cmentarz żydowski od Ratusza.

Cena biletu do cmentarza żydowskiego od Ratusza, Poczty i Królewskiej — 20 gr., a od mostu Zarzecznego, Krzyża i Rynku — 15 gr.

Bilety z przesiadaniem można nabywać na wszystkich liniach.

## PAN | Premjera! SPRZEDANY GŁOS

W roli gl. świat. sławy tenor

**Józef Schmidt**

Film całkowicie śpiewany w jęz. niemieckim. Nad program: Świetny dodatek „KRAKATOA” oraz najnowsze aktualja. Początek o g. 4 e

## CASINO | Wstrząsający film niesamowity, arcydzieło pełne grozy i niesamowitości

Dziś **POWRÓT FRANKENSTEINA**

(DALSZA WĘDRÓWKA STRASZNEGO MONSTRUM PO ŚWIECIE)

W roli główn. **BORYS KARLOFF**

Wspaniałe pomysły, reżyserskie i techniczne. Nad program: Dodatek i aktualja. Pocz. o 4-ej

## HELIOS | Dziś WALC WIOSENNY

Film, który porывa widzów! na tle motywów muzyczn. Johanna Straussa w rol gl. Szeke Szakall (znakomity komik), Adele Kern (ulubieniec Wiednia) oraz Hana Thimig, Upojne melodie, urok i czar Wiednia. Film mówiony w języku niemieckim. — NADPROGRAM: Aktualja. — Seanse 4, 6, 8 i 10,20

Cały świat podziwiał to arcydzieło, teraz kolej na Wilno! Film, który nie potrzebuje reklamy

## BENGALI—Garry COOPER

W tych dniach uroczyste otwarcie sezonu! Kino HELIOS I

## REWJA | UWAGA! W. bieżącym programie p. t. EUROPA PŁONIE

nieodwołalnie OSTATNIE DNI pożegnalnych występów znakom. humorysty, ulub. cał. Wilna

## Al. Gronowskiego

REWJA | BALKON 25 gr. Program 40 p. t. „EUROPA PŁONIE” Rewja w 2 cz. i 15 obrazach.

Z udziałem ulubieńców Wilna: K. Ostrowskiego, Basi Rejskiej, Mary Zejmówny, Gronowskiego-Czerwińskiego, Jakszasa, Atrakcje: „Nemezis”, „Babie lato w Bernardynce”, „Całuj mnie kochanku”, „Kiedy Wańka idzie w tan”, „Gdy Hiszpanka kocha”, „Europa płonie”. Autorzy i kompozytorzy: Szechter, Ostrowski, Sławek, Abraham, Kropiwicki, Katz, i in. Codziennie 2 seanse o godz. 6-9 i 9 wiecz. W niedzielę i święta 3 seanse 4.15, 6.45 i 9.15. W soboty kasa czynna do g. 10 wiecz.

## OGNISKO | Dziś wielki film grozy i niesamowitości p. t. CZARNY KOT

W rolach głównych; po raz pierwszy raz dwaj mistrzowie maski Borys Karloff Bela Lugosi Nad program: DODATKI DŹWIĘKOWE. — Początek seansów codziennie o godz. 4-ej pp.

**KOTŁY DO OGRZEWANIA CENTRALNYCH**  
pat. „Höntscha”  
opalać można każdym, nawet najtańszym opałem. Stąd znaczne zmniejszenie kosztów utrzymania.  
**Höntscha i S-ka Sp. z o.o.**  
Odlewnia kotłów ogrzewalnych  
POZNAŃ — RATAJE 7  
Przedstawicielstwo: Sz. Rudomiński  
Wilno, ul. Zawalna 28.

**LOKAL**  
do wynajęcia  
Skopówka 7 m. 1

**DO WYNAJĘCIA**  
lokale, składające się z 3 ch i 4 ch pokoi ze wszelkimi wygodami. Dowiedzieć się w domu nr. 22 przy ul. Mickiewicza u dozorczy, lub tel. 12-25 w godz. 8—2 i od 5—8

**MIESZKANIA**  
3, 5 i 6 pokojowe ze wszelkimi wygod. do wynajęcia ul. Ofiarna 2

**MIESZKANIE**  
6 pokoi ze wszelkimi wygodami do wynajęcia Kolejowa 15

**MIESZKANIE**  
3 pokojowe ze wszelkimi wygodami — do wynajęcia ul. Krakowska 51

**Pokój**  
ładnie umeblowany do wynajęcia Ofiarna 4 1, tel. 14-78 w godz. 9—11 i 4—5

**Mieszkanie**  
4 pokoje z kuchnią do wynajęcia ul. Dzielna 36

**SPRZEDAM**  
około 25 ha ziemi uprawnej, rzeka, las, łąki, 12 klm. od Wilna, 3 klm. od kolei, szosa, mogą być mniejsze działki. Informacje, Wilno, ulica Zawalna Nr. 16 — Sadowski, lub poczta Biaława.

**WRÓCIŁ Z PODRÓŻY**  
słynny ze swych dokładnych przepowiedni wileńs. astrolog **Antoni Wasilewski**  
Odczytuje przeszłość i przyszłość każdego. Udziela porad w różnych okolicznościach życia. Mnóstwo podziękowań. Adres: Wilno, Trocka 2 Hotel Grand.  
Ceny od 1 zł. Przyjmuje od 10 rano do 8-ej wiecz.

Gimnazjum Stowarzyszenia Szkoły Średniej w Brasławiu **poszukuje** od zaraz **praktykantki** z ukończonym fakultetem matematyczno-przyrodniczym. Warunki skromne do omówienia

**Przygotowuję** do I-ej kl. i udzielam korepetycji za mieszkanie, ewentualnie za obiad. Zaul. Dobroczyński Nr. 3 m. 20.

**DOKTOR ZELDOWICZ**  
Chor. skórne, weneryczne, narządów moczow. powrócił od g. 9—11 5-8 w.

**DOKTOR Zeldowiczowa**  
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczow. od godz. 12—2 i 4—7 w ul. Wileńska 28 m. 3 tel. 2-77.

**DOKTOR MED. J. PIOTROWICZ-JURCZENKOWA**  
Ordynator Szp. Sawicz Choroby skórne, weneryczne kobiece Wileńska 34, tel. 18-66 Przyjmuje od 5—7 w.

**AKUSZERKA Śmiałowska**  
przeprowadziła się na ul. Wielką 10-4 także gabinet kosmetyczny, zabiegów, brzośki, kuracji i wagi

**AKUSZERKA Marja Laknerowa**  
Przyjmuje od 9—7 w ul. J. Jasińskiego 5—20 róg Ofiarnej (obok Sądu)

Rutynowana **nauczycielka** konwersacja francuska, — poszukuje posady — demi-place lekcji. Oferty do Kurjera Wil. dla A. T.

**ZA NOCLEG**  
będę gotowa obiady dla jednej lub 2-ch os. Łaskawe zgłoszenia — ul. Mickiewicza 60 11

**Młoda panna**  
o skromnych wymaganiach prosi o jakakolwiek uczciwą pracę, ma b. dobre referencje poważnej firmy, gdzie pracowała jako pomocnica sklepowo-biurowa. Proszę łaskawie zadzwonić 22 02 od 8 do 10 rano

**Lekcji śpiewu**  
na warunkach b. dogodnych udziela S. Grabowska (dyplom. konserw.) Zapisy przyjmują od g. 3—5 pp. Garbarska 1 m. 25

**Służąca**  
samodzielna poszukuje pracy, włada językami polskim, niemieckim i rosyjskim. Oferty do administracji „Kurjera Wileńskiego” pod przega.

**OLLA**  
klejnot higieny

**Dla Siebie i na upominki!**  
WSPANIAŁY WYBÓR  
**KALAMARZY-KOMPLETÓW**  
Marmurowych, brązowych i kryształowych oraz blurowych i szkolnych  
CENY NISKIE CENY NISKIE  
**Władysław Borkowski**  
Wilno, Mickiewicza 5. Tel. 372  
Obejrzanie towaru nie obowiązuje do kupna

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9 1/2—3 1/2 ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 1/2—3 1/2 i 7—9 wiecz.

Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.  
CENA PRENUMERATY: miesięcznym z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.  
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakcyjna i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadstane” Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.